Ն. 2714 — 1894 ՅՈՒՆԻՍ 4 ՃՈՒՄԱՌ ԷՐԹԷՍԻ — 1311 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 12 — ՕՆՈՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎՄԱՐ ԿԱԶԷԹԱ

{صاحب امتياز: جيوهلكيان} — جريدهٔ شرقيه

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 աղէ	6 աղէ	3 աղէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղչ.	70 ղչ.	40 ղչ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուայէ 20 զրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լինճի, Չնճի վէ Յինճի սահիֆէ ղչ. 5
Կիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ը. ձը. » 3
Մէվաատը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Բեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա ։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բամիր արազիսի իւզէրինտէ պուլընան Բուս ասքէր միւֆրէզէլէրիյլէ, Բեաչկար ճիհէթինտէ խաթթը հուտուտտա իւզէրինտէ պուլընան Չին ասքէր գօլլարը արասընտա տախիլէն պազը միւնազաա վէ չաթըշմալար վուգու պուլտուղընը Ինկիլիզ կազէթալարը իտա էյլէմիշ իսէ տէ, Բուսեա խարիճիյէ նէզարէթինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Նօյ կազէթասը պու հավատիսի քեւլլիյէն թէքզիպ իտիյօր։

Մէզքիւր կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Ասիանըն գիւքը օլընան գըթասընտա Բուս վէ Չին ասաքիրի միյանընտա հիչ պիր գավկա վուգու պուլմամըշտան պազգա, պիլաքիս Չին վէ Բուսեա ահալիսինին պիրպիրինէ եազըն արամըշ օլան ասքէր գօլլարընըն նէֆէրաթը արասընտա տայմա միւնասէպաթը հասընէ վէ խալիսանէ միւչահէտէ օլունմագտատըր։ Պու հիւսնի հալին նէթիճէսի օլարագ օ Թարաֆլարտա Բուսեա Թիճարէթի թէրագգիյէ վէ քեսպը իւմրան իթմիշ օլուպ, Բամիր արազիսինտէ Միւրղապ նէհրի սեվահիլինտէ մուգիմ Բուս ահալիսի ասքէրիյէսինտէն վարիտ օլան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, հէման հէր կիւն Բեաչկար մէմալիքինէ Բուս քէրվանլարը տուխուլ իթմէքտէ, վէ Բեաչկարը Թիճճարլար տախի պիլա Թէրէտտիւտ Բուս մէմալիքինէ կէլմէքտէ պուլընմըշլար տըր։

——

Գալատտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Բումանիա հիւքիւմէթի Ալմանիանըն Տանցիկ չէհրինտէ Թօրբիլ վաբօրլարը ինչասը իլէ մէշղուլ օլան Շիխաու Թէրսանէ ֆապրիգասընտա սըբարըչ իթմիշ օլտուղը 4 գըթա վաբօրը Թէսլիմ ալմագ իւզրէ պուլընըյօր։

Թօրբիլ վաբօրը չէքլինտէ պուլընան սէֆայինը մէզքիւրէ՝ ղուվվէթլի մաքինալարըլա միւճէհհէզ վէ սէրի իւլ հարէքէթ օլաճագլարը հալտէ, էսասէն Թունա նէհրինին Թէէմինը ինզըպաթընա մուխասսաս օլուպ, անճագ մուհարէպէ զամանընտա Թօրբիլ վաբօրլարընա Թահվիլ վէ իֆրազ օլունապիլէճէքլէր տիր։

——

Բուսեա վէլիահտը՝ պու կիւն Ինկիլթէրայա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգաճագը կիպի, վալիտէսի պիր գաչ կիւն տահա Գավգասիատա խասթա պուլընան մախտումը նէզտինտէ գալաճագ, վէ պու հաֆթա նիհայէթլէրինտէ իմպէրաթօր իլէ պիրլիքտէ Բօրկիյէ կիտիպ, անտէն իմպէրաթօրինին մուգատտէմա պիր չըմէնտէֆէր գազաասընտան գուրթուլմասընտան տօլայը ինչա օլընաճագ քիլիսէնին վազը էսաս րէսմինտէ հազըր պուլընաճագ տըր։

——

Աւսթրալիատա 20,000 Ինկիլիզ լիրասը տօլանտըրըլտըղտան սօնրա ֆիրար իթմիշ օլան վէ հէնուզ իւմր մէճհուլ պուլընան պիր չախսըն աէրտէսթի իչիւն Սիւտնէյիչ բօլիս իտարէսինէճ թէհարրիյաթա իպթիտար օլունուպ, պիր գաչ հաֆթա ագտէմ Աւսթրալիատան վէ եաթօտ Մինթէհանի Շարգտան վիւրուտ իտէն պիլճիւմլէ վաբօրլարա կիտիպ եօլճուլարը նազարը թէտգիգտէն կէչիրմէք իւզրէ պիր բօլիս մէմուրը Թային իտիլմիշ տիր։

——

Բամպուզ մահսուլընըն պու սէնէ Մըսըրտա մէմնունիյէթպախշ պիր րաատէտէ օլտուղը վէ Նիլ սահիլինտէ պուլընան բամպուզ մահսուլընըն սէնէյտէն սէնէյէ արթմագտա օլտուղը Գահիրէտէն իչար օլունըյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Չամը հազրէթը Շէհրիյարի Սէլամլըգ ալայընը տուն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույուրմուշլար տըր։

Բեսմի մէզքիւրը սէյր ու Թէմաշա իչիւն կէլմէք իւզրէ, Եունան սէֆիրի Բրէնս Մավրօգօրտաթօ իլէ պաշ Թէրճէմանը վէ Ֆրանսա սէֆարէթի ամաչէ միւլթէզըմի վէ սէֆարէթ պաշ Թէրճէմանը վէ մաամասը, Ֆիօրէնձա չէհրինին Ամէրիգա գօնսօլօսը վէ մաամասը, Սէլանիք-Տէտէ Աղա չըմէնտօֆէրի սահիպը իմթիյազը Մ. Բրնէ Պօտտօ վէ 90 գատար էճնէպի միւլթէզիր սէյյահլար՝ տաիրէի մախսուսէտէ մէվճուտ պուլընարագ, լազըմ կէլէնլէր հագգընտա պիրվասըթա իլթիֆաթը Շէհրիյարի իպզա պույուրուլմուշ տըր։

—Ֆրանսատա իխթիրա օլընան զըրհլը գուլէ հագգընտա Թէտգիգաթը ֆէննիյէ իճրա իթմէք իւզրէ, պա իրատէի Սէնիյէ մուգատտէմա մահալը մէզքիւրէ կէօնտէրիլէն Պապը Սէրասքէրի իլէ Պահրիյէ վէ Թօբխանէի Ամիրէտէն Թային օլընան միրալայ Մահմուտ վէ գայմագամ Ֆուատ վէ Մազհար պէյլէրէ էվվէլճէ իւմա գըլընան խարճըրահըն քիֆայէթ իտէմէյէճէքինտէն տօլայը պիրէր միգտար տահա իւթասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ տըր։

— Ասաքիրը Շահանէ վէ հայվանաթը իչիւն Թէտարիքի լազըմ կէլէն պուղտայ վէ արբա վէ սաիրէնին՝ միւմքին օլան մահալլէրտէ՝ աչարտան խազինէի տէվլէթ հիսսէսինէ իսապէթ իտէն գըսմտան ախզ օլունմասը, վէ աչար միւզայէտաթընըն պու էսասա կէօրէ իճրասը, վէ օրտուի Հիւմայունլար լէվազըմընտան տախիլտէ Թէտարիքի միւմքին օլան տիւկէր պազը էչեանըն տախի եէրլի մալինտէն միւպայէա իտիլմէսի՝ ախիրէն տէվաիրը ախտէսինէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրատ իւզէրինէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Սիմքէչլանէնին՝ պազը իմալաթընտան տօլայը Խազինէի Մալիյէ պէյթիւլմալ իտարէսինտէ օլան մաթլուպաթը՝ պէրմուճիպը էմրը ալի քեամիլէն Թէէտիյէ իտիլմիշ օլտուղը անլաշըլմըշ, վէ տէվաիրը սաիրէճէ տախի օլան տույունաթըն Թէսվիյէսինէ Թէչէպպիւս իտիլմիշ օլտուղը իչիտիլմիշ տիր։

—Խազինէի տէվլէթ ախտթահսիլաթտա հիւսնի խըտմէթլէրի կէօրիւլէնէք գայմիյէ զապթիյէլէրիլէ նէֆէրաթա իթասը մուգարրէր օլան միւքեաֆաթը նագտիյէնին տէրճէճէլէրի իլէ սուրէթը իթասը՝ պու քերրէ Մալիյէ նէզարէթինէճ Պապը Ալիտէն իսթիդան օլընմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ Սըրպիա սէֆիրի Մ. Վլատան Ճօրճէվիչ՝ պաշ Թէրճէմանը Մ. Թէրխան իլէ պիրլիքտէ եարըն Շէհրիմիզտէն Սէլանիքէ ազիմէթ իտէճէք, վէ օրատան տախի չըմէնտօֆէրլէ Թիւրքիա-Սըրպ հուտուտընա գատար Այէքսանտըր հազրէթլէրինի իսթիգպալէ կիտէճէք տիր։

Կրալ Ալէքսանտր հազրէթլէրինին՝ Բումանիա գրալը Շարլ հազրէթլէրիյլէ Սինայէտէ միւլագաթ իտէճէկի՝ Եվրօբա կազէթալարընտա օգունմուշ տըր։

—Միւթէվէֆֆա Հալիմ բաշանըն Թէրք իթտիկի մէզպաղըն միգտարը 6 միլեօն Ինկ. լիրասընա պալիղ օլտուղունը Էւ Մօ---ը կազէթասը եազըյօր։

—Խարատաղ մաալաճաթկիւզարը Մ. Պաքին՝ տուն Ֆէներտէ քեաին Բում Բաթրիգխանէսինէ ազիմէթլէ, Բում Բաթրիգի Նէօֆիթօս էֆէնտի հազրէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գանպօն՝ յուլիս 2տէն սօնրա մէէզունէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Սէֆիրը միւչարէլէյհ՝ աիլէսիյլէ պէրապէր տուն Պէյօղլունտան Թարապիատա քեաին եազլըգ սէֆարէթխանէյէ նագլ էյլէմիշ տիր։

—Օսմանլը Պանգասը միւտիրը մուավինի Մ. Վիւլֆէնկին քերիմէսի Մատմազէլ Թիւլի իլէ տօգթ. Խաէնին ագտը իգտիվաճ րէսմի պու կիւն Պէյօղլընտա Այնալը Չէչմէտէքի Ալման Բրօթէսթանլարը քիլիսէսինտէ իճրա օլունաճագ, վէ պու միւնասէպէթլէ էէնի կէլին կիւվէյլինին աիլէսի Թարաֆընտան պու ագշամ Թէաթօնիա սալօնընտա 150 քիշիլիք պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլունաճագ տըր։

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ օգունտուղընա կէօրէ, մուշարիւն՝ Մ. Վիւլֆինկին զէվճէսիյլէ քերիմէսի՝ 2ինճի րիւթպէտէն պիրէր գըթա Շէֆգաթ նիշանը զիշաննա նայիլիյէթլէրիյէ, մաշհարը իլթիֆաթը Շէհինչահի պույուրուլմուշլար տըր։

—Այտըն վիլայէթի էհալիսի Թարաֆընտան Մ. Բաթէրսըն ալէյհինտէ մէրճիինէ պիր չիքեայէթնամէ Թագտիմ օլունտուղը եազըլմըշ իտի։ Ախիրէն Թավասըլ Հասան էֆ. նամ զաթ Թարաֆընտան տախի Թագտիմ օլընան պիր արզուհալտա, իմթիյազը քէնտի Թարաֆընտան իլթիճհալ օլընան Այտըն վիլայէթինտէ Մէքրի գազասընտա քեաին գըօմ մատէնինէ Մ. Բաթէրսըն Թարաֆընտան Թէճավուզ իտիլտիկի պէյան օլընմըշ տըր։

Ագտէմնէ Օրման, Մէատին վէ Զիրաաթ նէզարէթինտէն Բիւնգանի նամ քիմսէյէ իւմա օլունուպ, միւտտէթը նիզամիյէսի խիթամ պուլմուշ օլտուղընտան տօլայը հիւքմի ֆէսխ օլընան Թէհարրի րուխսաթը իլէ, պու րուխսաթըն աիտ օլտուղը մատէն հագգընտա մէրճիինէ Անթալիա սանճաղընտան մալիւմաթ Թալէպ օլընմըշ տըր ։ Միւզայէտէյէ գօնմուշ օլան մէզքիւր մատէն ճիվարընտա տիւկէր պիր մատէն իչլէթմէքտէ օլան Մ. Բաթէրսըն՝ մէզքիւր մատէնէ տախի Թաաճիւզ իթտիկինէ չիքեայէթ իտիլիյօր։

Օրման, Մէատին վէ Զիրաաթ նէզարէթի Մ. Բաթէրսօն նամընա իթա օլընան իմթիյազ վէ Թէհարրի րուխսաթլարընա տաիր օլան էվրագը արատթմագտա տըր։

—Պուլկար տաղը ալթուն մատէնինտէն հուսուլէ կէլէն խամ մատէնլէրին միւզայէտէ սուրէթիյլէ ֆիւրուխթը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ տըր։

—Սըրպիա սանճաղընտա վէ Գօնեա վիլայէթինին տիւկէր պազը մահալլէրինտէքի օրման միւլթէզիմլէրի իլէ Օրման իտարէլէրի միյանընտա ․ քէրէսթէ իխրաճաթընտա սուի իսթիմալ գարըշտըրըլմըշ օլմասընտան տօլայը զուհուր իտէն իխթիլաֆըն պիր զըմնը՝ պու քերրէ մուայյէն պիր միգտարտա ճէզաի նագտի ալընմագ սուրէթիյլէ սուհէն Թէսվիյէ օլընմըշ տըր։

—Միւլքիյէ Թէզգիյէ սանտըղընտան՝ Սէլանիք Թէֆթիշտարը սապըգը Մուսթաֆա Նախիի էֆ. յէ՝ 2000, Շամ Թէֆթիշտարը սապըգը Նիյազի էֆ. յէ 1700, Անատոլու միւթէսարրըֆը սապըգը սաատ. Մուսթաֆա բաշայա՝ 2000, վէ Եանինէ ճէզա մահքեմէսի րէիսը սապըգը Խասան էֆ. յէ՝ 1500 ղչ. մաազուլիյէթ մաաշը Թախսիս օլունմուշ տըր։

—Ազարեան Անտոն էֆ. էվվէլքի կիւն Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Շարգ չըմէնտօֆէրլէրի միւտիւրը ումումիսի Մ. Կրօսհօյց իլէ Տույունը Ումումիյէ րէիսի Մ. Վէնսան Գայեար՝ չարչէնպէ կիւնիւ Շէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Մէքթէպը Հարպիյէի Շահանէ մուալլիմլէրինտէն օլուպ, Ֆրանսատա քեաին Բօլիթէգնիք մէքթէպինին Թէէսիսինին 100ինճի սէնէի տէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ իճրա օլընան զիյաֆէթլէրտէ հազըր պուլընմագ իւզրէ Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ օլան սաատ. Լըգօգ բաշա հազրէթլէրի տուն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Եէնի-Գաբուտա Բամպուզճեան Սարգիս ազանըն ինչա իթտիրտիկի խանէտէ չալըշան տիւլկէր Սթէլիօ՝ 3—4 արշըն իւիւքսէքլիքտէն այագը գայըբ պաշ աշաղը եէրէ տիւշմէքլէ, պէյնի տաղըլմըշ վէ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Բուսումաթ Էմանէթի միւլթէզըմը ախու. Պէրթրամ էֆ. հազրէթլէրի՝ Գավգասիատա պիր սէյահաթ իճրա իթմէքտէն սօնրա, պու քերրէ չէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ տիր։

—«Եահուտի գարտաշլըղը» (Բե-ր-Բէրէթ Իսր-էլ) նամըլյա եաու օլունան ճէմիյէթին մէնֆաաթընա օլարագ եարընքի բազար կիւնիւ Պէյգօզտա պիր սահրա էյլէնճէսի իճրա օլընաճագ տըր։ Շիրքէթի Խայրիյէ Թարաֆընտան խուսուսի սուրէթտէ իսթիճար օլընան պիր վաբօր՝ տավէթլիլէրի Պէյգօզա կէօթիւրէճէք տիր։

—Թարապիատա ինչա օլընան օթէլին ղայէթ միւքէմմէլ օլան մէֆրուշաթընըն պէօյիւք գըսմը պու քերրէ չէհրիմիզէ կէթիրիլմիշ տիր։ Էչեայի մէզքիւրէյի հավի օլան 467 սանտըգ Գալաթա կէօմրիւկինէ չըգարըլմըշ տըր։

—Զիրաաթ Պանգասընտան չիֆթճիլէրէ էօտիւնճ օլարագ վէրիլէն ագչէ մուգապիլինտէ րէհն սուրէթիյլէ ալընան խանէ վէ Թարլալարտան՝ մուայյէն միւտտէթլէրի կէլտիքտէ պօրճլարընը Թէէտիյէ օլունմամասընտան տօլայը միւզայէտէյէ չըգարըլըպ տա Թալիպ զուհուր իթմէմէսիյլէ Պանգայա գալան խանէ վէ Թարլալարըն սուրէթը ֆիւրուխթը հագգընտա պու քերրէ Զիրաաթ Պանգասընճա գալէմէ ալընան նիզամնամէ լայիհասը՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէճ Թասվիպ օլունուպ Պապը Ալիյէ Թագտիմ գըլընմըշ օլմագլա, եագընտա Շուրայի Տէվլէթտէ Թէտգիգ օլընաճագ տըր։

— Էվվէլքի ագշամ սաաթ 11 րատտէլէրինտէ քէօբրիւտէն Ագսէրայա կիթմէքտէ օլան իքի Թրամվայ՝ Ագսէրայտա Վալիտէ Թիւրպէսի ճիվարընտա եօգուշ աշաղը հըզ իլէ ինմէքտէ իքէն, էօնտէքի Թրամվայ պիր մուհաճիր եիւք արապասըյլա միւսատէմէ իթտիկի կիպի, արգատան կէլէն տիկէր Թրամվայ արապասը տախի էօնտէքի արապա իլէ միւսատէմէ իթմիշ, վէ հայվանլար օրատա պուլընան գասապ տիւքեանընա կիրմիշ, վէ արապատա պուլընան պիր գըզ չօճուղը տախի գօրգուսընտան պայըլմըշ իսէ տէ, Ագսէրայ բօլիս մէրքէզինտէն տէրհալ եէթիշիլէրէք, չօճուղ օ ճիվարտա պուլընան պիր էճզախանէյէ նագլ իտիլմիշ, վէ արապալար տախի եէքտիկէրինտէն այրըլարագ պէօյլէճէ պիր գազայա մէյտան վէրիլմէմիշ տիր։

—Տէնիզլի գասապասընտա պիր ֆիչէնքճինին խանէսինտէ գազաէն զուհուր իտէն ... ֆիչէնքճինին զէվճէսի իլէ 3 նէֆէր էվլատը րահատ իչինտէ պուլընան չու գատընըն՝ Թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալանտըգլարը էվվէլճէ եազըլմըշ օլուպ, մուախխէրէն վարիտ օլան մալիւմաթա նազարէն մէրգումէն մէճրուհլար՝ էճզախանէլէրինի միւթէագըպ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշլէրտիր ։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Պապը Ալիյէի Սէրասքէրի սիւվարի տաիրէսի րէիսի գուտէմասի ֆէրիգանը քիրամտան տէվլ. Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինին՝ րէվիյէթ վէ սատագաթընա վէ խըտէմաթը վագըայի հասէնէսինէ մէպնի քեմաքեան մէմուրիյէթլէրը հազըրէսինտէ գալմագ իւզրէ էօհտէսինէ րիւթպէի սամիյէի միւչիրի,

Ճէպէլը Լիպնան իւմէրասընտան իզզ. Շէքիպ պէյէ՝ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

* *

ՆԻՇԱՆ

Մէչհուտ օլան խըտէմաթը խայրխահանէսինէ մէպնի Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթա մուրասսա Մէճիտի,

Պապը Ալիյէի Սէրասքէրի բիյատէ տաիրէսի րէիսի սաատ. Ճէմալ բաշա հազրէթլէրինէ՝ րէվիյէթ վէ հիւսնի խըտմէթինէ մէպնի 1ինճի Մէճիտի,

Խըտէմաթը րէվիյէթմէնտանէսինէ մէպնի Պահրիյէ ֆէրիգանընտան միւհիմմաթը հարպիյէ րէիսի սաատ. Ահմէտ բաշա հազրէթլէրինէ 2ինճի րիւթպէտէն Օսմանի,

Թէնպաքի Բէժիսի միւտիրը ումումիսի Մ. Վիգօնթ տը Զօհէպին մաաամասընա Թէպարիէն 1ինճի, վէ Պանգաի Օսմանի 3իւնճի տիրէքթօրը Մ. Վիւլֆինկին զէվճէսիյլէ քերիմէսինէ 2ինճի րիւթպէլէրտէն Շէֆգաթ նիշանը զիշանը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՅԷ ՎԷ ՏՕԼԷՐԱ

ՌԷՍՄԻ

Մայըս 30տան 31է գատար Էկինտէ գօլէրատան 3 միւսապ 1 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

* *

Մայըս 1տէն 31է գատար պիր այ զարֆընտա Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ վէֆաթ իտէնլէրին միգտարը 882 քիշիտէն իպարէթ օլուպ, պունլարտան եալընըզ 5ինին չիչէք, վէ միւթէպագըլէրին սաիր հէր տիւրլիւ աաի խասթալըգլարտան իտուկի իչիտիլմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Եունան Թահվիլաթընըն ճէնէպի համիլլէրինտէն Ալման տաինլէր վէքիլի Մ. Մագս Սխէյֆ վէ Ինկիլիզ տաինլէր վէքիլի Սըր Մըլվիլ Էլըֆինսթըն վէ Ֆրանսըզ տաինլէր վէքիլի Մ. Օրնշթայնըն Աթինայա միւվասալէթ իտուպ հիւքիւմէթը մահալլիյէ իլէ միւզաքէրաթա պաշլատըգլարը եազըլմըշ տըր։

Միւզաքէրաթը վագըա պու քերրէ խիթամպէզիր օլմագ իւզրէ օլմագլա, եագընտա Եունան Մէճլիսը մէպուսանը՝ ֆէվգէլատէ պիր իճթիմա ագտ իտէրէք, հուսուլէ կէլէն սուրէթը իթիլաֆ հագգընտա սէսը մալիւմաթ իտէճէք տիր։

* *

Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ՝ Լօնտրատա ագտը իճթիմա իտէճէք օլան Օսմանլը Պանգասը հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ էվվէլքի կիւն Շէհրիմիզտէն օլ Թարաֆա հարէքէթ իթմիշ տիր։

Միւչարէլէյհ Տէրսաատէթտէն հարէքէթինին իւչ ագշամըսը Մօսպէնէր Հիւմայունտա ազիմէթլէ, խաքփայի Շահանէյէ արզը ուպուտիյէթ իթտիկի սըրատա, Թէվճիհաթ ճէլիլէյինտէ կէօրիւլտիկի վէճհիլէ, Թարաֆը հազրէթը Բատիչահիտէն քէնտիլէրինէ պիր գըթա մուրասսա Մէճիտի նիչանը զիչանը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

* *

Պիր Իթալիա խաթիպլարը ազտը գըտնըտտա Ալէքսանտրիատա սըլընան պէօյիւք պանգալար մուրախխասլարը՝ ալաֆը. յունիս 13տէ Բօմայա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգխանէնին Բաթրիգ վէքիլի Թաիրէսինէ մախսուս ումուր ու մէսալիհին իտարէսինի մուվագգաթէն Թէրէօհտէ իթմիշ օլան փէհլիվանեան Արժ. Տ. Խորէն քահանայ կէչէն չարչէնպէ կիւնիւ Բաթրիգխանէ գաթու քէհեասը մուավինի Գասպարեան իզզ. Ցարութիւն էֆ. իլէ պէրապէր Զապթիյէ Նազըրը ալիսի տէվլ. Նազըմ բաշա հազրէթլէրինին զօնազընտա ազիմէթ իտէրէք, րիւթպէի սամիյէի վէզարէթէ նայիլ պույուրուլմասընտան տօլայը բաշայի միւչարէլէյհ հազրէթլէրինէ րէսմը Թէպրիքի իֆա իթմիշ տիր։

——

Միւթէվէֆֆա Պէզճեան Ցարութիւն ամիրանըն վասիյէթի վէ Գարթալ էհալիսինին արզուսը միւճիպինէ՝ Մամիկօնեան Գեր. Տ. Աբրահամ Եպիսկոպոս՝ եարըն մահալը մէզքիւր քիլիսէսինտէ Ս. Պատարագ Թագտիս իտէճէք տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէռլին 14 յունիս

Շուէտ գրալը պու կիւն Բօցտամտա միւվասալէթ իտէրէք քէնտիսի իմպէրատօրա գապուլ օլունմըշ, վէ իմպէրաթօր Ֆըրէտէրիգըն մէզարը իւզէրինէ պիր կէրլանտա վազ իթտիքտէն սօնրա սէրայա ազիմէթլէ, իմպէրաթօր վէ իմպէրաթօրիցա Թարաֆընտան իսթիգպալ վէ գապուլ օլունմըշ տըր։

Լօնտրա 14 յունիս

Ինկիլթէրա րէիսը հիւքիւմէթը լօրտ Գօլըրիճ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Բօմա 14 յունիս

Հէյէթը վիւքէլա էվվէլճէ խապէր վէրիլէն սուրէթտէ Թէչէքքիւլ իտուպ, Մ. Սօնինօ գաթիպէն խազինէ, Մ. Պօզէլլի՝ մալիյէ, վէ Մ. Պարօցցուօլի՝ զիրաաթ նէզարէթլէրինէ նասպ օլունմուշլար, վէ վիւքէլաի սաիրէ քէնտի մէմուրիյէթլէրինտէ իպգա գըլընմըշլար տըր։

Մէճլիսը մէպուսանտա րէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբի՝ պուհրանը վիւքէլանըն հալլ ու Թէսվիյէսինի Թէպլիղ իթտիկի սըրատա, գապինէթօնըն Մէճլիսը մէպուսանտա պիր իթիլաֆ հուսուլիւնի արզու իթտիկինէ մէպնի էյլիւլ վէրկիսինին 10տա իպլաղընտա վէ բօլիցալարըն ճիրօ րէսմինտէն վէ իպրատըլար վէրկիսինտէն վէ Թաիպէ վէ էօյլիւլէր գանունընըն Թաատիլինտէն սարֆը նազար իթտիկինի, վէ պու Թէտպիրլէրին Թէխիրիյլէ ճէման 23 միլեօն ֆր.լըգ պիր վարիտաթտան վազ կէչիլմէքտէ օլուպ, պունըն եէրինէ գապինէթօնըն Թասարրուֆաթը ճէտիտէ իլէ վէ սուրէթը իջիլիէրին գանունընտա պիր Թաատիլաթ իճրասըյլա Թօլաուրաճաղընը, վէ 1894—95 սէնէսի պիւտճէսինտէ 45 միլեօն ֆր.լըգ Թասարրուֆաթըն իճրասըյլա 1895—96 սէնէսի պիւտճէսինտէ 20 միլեօն ֆրանգլըգ տիկէր Թասարրուֆաթ իճրա օլունաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Գարտիֆ (Ասսթրիանըն Սիլէզիա էյալէթինտէ) 15 յունիս

Ֆօնթ Հարիչին քէօմիւր մատէնլէրինտէ պիր բաթլայըշ վուգու պուլուպ 200 քիչի թէլէֆ վէ րէք չօգ քիչի մէճրուհ օլմուշ տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Յունիսին 6/18ինճի կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Օսմանլը Պանգասընըն Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթամպօլ իտարէխանէլէրի գաբալը օլաճագլար տըր։

ԼԻՋ

ԳՕՆԿՕ ԻԼԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ ԻԼԷ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Գօնկօ վէ Ինկիլթէրա հուքու-մէթլէրի պէյնինտէ վուգու պու-լան գարար՝ թէրքը արազինին ֆէ-րաղ տէյիլ, իլլա ըէհ նէվինտէն օլանը տըր։

Ինկիլթէրատա ըէհ լուղէթինին մանէասը վէ հուքմի նէ՞ տիր։

Ինկիլթէրատա արազի ալըմ սա-թըմը իքի նէվ տիր։

Եանի, եա ֆրեհոլտ խալիսա ֆէրաղ-ֆ... ֆէրաղ։

Պիր միւլքին սահիպի քէնտի ա-րազիսինի գաթիէն պիր տիկէրինէ սաթըպ ալթըգ օնտա հիչ պիր ա-լէագասը գալմայըպընտա, պու միւլքէ ֆրեհոլտ նամը վէրիլմէքտէ տիր, վէ ալըճը՝ օ միւլքին միւս-թագիլ միւթէսարրըֆը օլուր։

Պիր տէ մուգավէլէ իլէ, եանի մուվագգաթ սուրէթտէ էմլաք ա-լըմ սաթըմը վար տըր քի, պունա տա ըէհ. եանի տուգճէ քիրա նամը վէրիլիպ, մուգավէլէսինէ կէօրէ 40-50 եախօտ 100 սէնէտէն սօնրա օ միւլք եինէ սահիբինին եախօտ ֆամիլեասընըն մալը տըր։

Ինկիլթէրատա պիր չօգ արազի-լէր վար տըր քի, պունլարըն կէօ-զէ կէօրիւնիր թարաֆլարընտա պի-րէր գազըգ սոքիլմիշ վէ պու գա-զըգլարըն պաշլարընտա տախի պի-րէր թախթա պուլընմըշ օլարագ, քիմինին իւզէրինտէ ֆրե-հոլ եա-զըլմըշ տըր վէ քիմիսինին իւզէրին-տէ տախի ռ ըէհ եազըլը տըր։

Ֆրե-հոլ, եանի սաթըլըգ օլանլար՝ ֆրեհոլտ տըրլար քի, պիզատ օլտուղը կիպի գալըր սուրէթտէ սաթըլըր-լար, վէ թապիաթը իլէ ֆիյաթլա-րը տախի ռ ըէհ օլանլարընքինտէն զիյատէ տիր։

Ռ ըէհ օլանլարը տախի, պիզատ միւվագգաթ թահտընտա օլան միւլք-լէր նէվինտէն սաթըլանլարը տըր-լար։

Պիր ատամ՝ ազճէյէ միւգայէ-գասը պուլընըպ, ֆագաթ հազըր բարանըն նէ օլուպ օլմայաճագը պիլինէմէտիյինտէն, չայէտ հէմ միւլք վէ հէմ բարա էլտէն կիտէր տէ վարիսլէր աչըգտա գալըրլար գօրգուսը իլէ, քէնտի միւլքինի ըէհ ուսուլի իւզրէ եանի մուվագգաթ սուրէթտէ սաթար քի, 40-50 եախօտ 100 սէնէ սօնրա բարալար կիթմիշ օլտուղը հալտէ տախի, սա-թըլան արազի թէքրարէն ֆամիլ-եասյա կէչէր, վէ վարիսլէր՝ քէնտի միրասլարընտան եինէ մահրում գալմամըշ օլուրլար։

Պու նէվտէն միւլքլէրի սաթըն ա-լանլար տախի՝ մուգավէլէ միւտ-տէթի թէքմիլ օլանա տէկին միւլ-քին միւթէսարրըֆը օլուրլար, ա-նըն իւզէրինէ իմթէյազլէրի կիպի էպնիյէլէր ինշա իտէրլէր, ֆագաթ մուգավէլէսինէ կէօրէ եա 40, եա 50 վէ եախօտ 100 սէնէտէն սօն-րա մէզքիւր միւլք՝ հէյէթը ասլի-յէսի իլէ եա սաթըճը վէ եախօտ անըն վարիսլէրինէ թէրք օլունըր։

Վէ իշտէ պու սուրէթլէ ֆամիլ-եանըն միւլքի եինէ ֆամիլեատա գալմըշ օլուր։

Շիմտի, հիչ պիր Եվրոպա տէվլէ-թինին մախսուսէն մալը պուլըն-մըյան օլան Գօնկօ հուքումէթի թա-րաֆընտան Ինկիլթէրա տէվլէթինէ թէրք օլունաճագ արազի՝ պու տէ-արիֆ իլէ ըէհ նէվինտէն տիր։

Պու պիր։

Իքինճիսի օլարագ, Ինկիլթէրա տէվլէթի տախի ըէհ սուրէթիյլէ քէնտիսինէ թէրք օլունան միւլքէ գարչըլըգ, քէնտիսի տախի Գօնկօ հուքումէթինէ տիկէր պիր միւլք թէրք իտիյօր, վէ Ինկիլիզլէրին խու-տուտունտա, պու միւպատէլէ մատ-տէսի տախի սըրֆ պիր հուտուտ թէսվիյէսի հալինտէ մահտուտ գալմըշ օլուր։

Պու տա իքի։

Մատամ պու սըրատա օլտուղ-ճա, վագըա պազը տախիլի բօլի-թիգալարա պիր ալէթ օլապիլիր ի-սէ տէ, ճիտտի սուրէթտէ վէրիլէ-լէյի մուճիպ նէ՞ հուքմի պուլընա-պիլիր։

Իշէ ըէհ մատտէսի նօգթաի նա-զարընտան պագըլտըղընտա, էկէր պունըն միւսթագպէլճէ Ֆրանսայա վէ Ալէմանիայա իլիշիր քեօշէլէրի վար իսէ, գաթէն մուգավէլէ թահ-թընտա պիր մուամէլէ օլտուղըն-տան, անլէրի տէ խօշնուտ գըլա-ճագ պիր մուգավէլէ իլավէսինէ տէ թապի գըլընապիլիր։

Եօգ էկէր հուտուտ թէսվիյէսի նօգթաի նազարը իլէ իշէ պագըլա-ճագ օլուր իսէ, մատամ պէճիտ օ-լունտուղը հալտէ, իլէրուտէ եա Գօնկօ իլէ վէ եա Ֆրանսա իլէ պինը չէյ գարար թահթընտա պըլընաճագ օ-լունտուղընտան, շիմտիտէն իշին սըրա-սընտա գօնուշմասը տահա զիյատէ միւնասիպ պիր չէյ օլապիլիր իտի։

Ֆրանսա տէվլէթի տիյօր քի, Գօնկօնըն հալը միւսթագիլ քէն-տիսինէ մէրպուտ պուլունտուղըն-տան, անըն հուքումէթը հագըլէրի իլէ ազա օլըան մուգավէլէ՝ պէ-հէմէհալ քէնտի րէյինէ թապի գը-լընմալը իտի։

Ֆագաթ հազըրտա պուլընանը օ սէրպէսթ Գօնկօ հուքումէթի օ-լունտուղճա, վէ Ֆրանսանըն միւսթագ-պէլտէ մէրպուտիյէթի մէճհուլ պու-լընտուղճա, վէ մատամ ֆէրագը գա-թի իւզէրինտէ օլմայըպ տա միւ-վագգաթ իւզէրինտէ վէ թէսվիյէի հուտուտ իշին միւլք պէճայիշինտէ օլունաճա, թարաֆէյնտէն թէաթիի իլդահ՝ պու բիւրիզին թէսվի-յէսինէ քեաֆի օլամա՞զ մը։

Պու հալտէ զանն իտէրիզ քի իշի հավալանտըրմաճըլըգըն՝ տախիլի պիր բօլիթիգա մանօվրասը օլմաղտան պաշգա պիր հուքմի պուլընամազ։

Եալընըզ Ալէմանեանըն մուխալէ-ֆէթէ տիկէր վէ ճիտտի սէպէպլէ-րի պուլընտըղը ինքեար օլընամազ։

Մէվզուը պահս օլան արազի հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, Ալէմանեանըն քէնտի Աֆրիգա միւսթէմլէքէաթը իլէ Գօնկօ հուքումէթի արա եէրին-տէ պուլընան գօմշուլըգ հուտուտը տըր։

Պու արազի թիրիզի Ինկիլթէրա-նըն էլինէ կէչտիկինտէ, Ալէմանիա՝ Գօնկօ իլէ օլան գօմշուլըղընը պիւ-սպիւթիւն գայպ իտէրէք, Ինկիլթէ-րա իլէ գօմշու օլաճագ տըմէք տիր։

Հաճէ՞թ մի տիր սէօյլէմէյէ քի, Գօնկօ հուքումէթի իլէ գօմշու օլ-մագլա Ինկիլթէրա տէվլէթի իլէ գօմշու օլմագլըգըն արա եէրինտէ պէք պէօյիւք պիր ֆարգ վար տըր։

Իշտէ Ալէմանիա տէվլէթինին պաշլըճա իւլիւնէճէյի խուսուս պու տըր։

Եօգսա Գօնկօ հուքումէթինին պիր թիրիզ արազիսի տիկէրինէ կէչմիշ տէ անըն եէրինտէ պաշգա պիր արազի պիր թէսլիմ թարաֆտան պիր եէր կէօսթէրիլ-միշ, պունըն իշին բրօթէսթօ վէ ֆիրըան գիւֆէթլէրինէ կիրիշմէյէ նէ՞ մէճպուրիյէթ պուլընապիլիր իտի։

Ալէման կազէթալարընըն լիսանը-նա տա պագըլընճա, Ինկիլթէ-րէնին իշպու միւամէլէսինէ բու-գա կէօսթէրմէք իշին, Աֆրիգա-նըն թարաֆ ճիհէթլէրինտէ քէնտի-լէրինէ տիկէր պազը միւսաատէլէր կէօսթէրիլմէսինի իսթէյօրլար։

Համթա Ինկիլիզլէր պէքլէմէտի-կի գօմշու օլմագլըգ՝ Ալէմանեանըն միզաճընա չօգլուգ խօշ կէօրիւնմէ-յիպ, պաշ վէքիլ Ժէնէրալ Գափրիվի ճէնապլարը պիլէ "Աֆրիգատա նէ՞ գատար ազ եայըլըրսագ, օլ գատար եյի օլուր" տէմիշ իտի։

Ֆիլվագի նէֆսի Եվրոպատա կէ-րէք Ինկիլթէրեանըն վէ կէրէք Ալէ-մանեանըն օլ գատար պիրիպիրլէրի-նին տօսթլուգլարընա միւհթաճիյէթ-լէրի վար տըր քի, Աֆրիգատա մէ-նաֆի տագըլըգլարընտան պիր կիւն պիր մինազաայա թութուլմալարը՝ նէ պիրիսինին վէ նէ տէ տիկէրինին իշինէ կէլէպիլիր։

Շիմտի Ալէմանեանըն տա պու Գօնկօ մէսէլէսինտէ պիր ազ իլէրի կէօթիւրմէսի պաշգա պիր չէյ իշին օլմամագ, իլլա Ինկիլթէրա իլէ պէք եագըն վէ միւհթաճեյէթի տահա զիյատէ գուվվէթլէնտիրմէք մագսատընտան իլէրի կէլէպիլիր սայըլըր իշին օլապիլիր։

Ֆագաթ նասըլ քի տէտիք, ասըլ անա իշտէ, եանի Եվրոպատա պիրի-պիրլէրինին տօսթլուգլարընա միւհթաճ պուլընտուղլարընտան, Աֆրիգատա, եա լազըմ կէօրիւլէն եէնի պիր մու-գավէլէ իլէ եախօտ տիկէր պիր սու-րէթլէ միւնասէպէթլէրինի թահ-գիմ գըլաճագլար տըր։

Զաթէն, տէնիզ աշըրը մահալլաթ միւսթէմլէքէաթ սահիպի օլմագ, Ինկիլթէրա իլէ, տօսթլուգը պազը սազլամայա պիր սէպէպը մութլագ տըր։

Տէնիզ իւզէրինտէքի մէրպութի-յէթէ, պիր տէ Աֆրիգանըն գարա գըթասընտա պիր մէրպութիյէթ ի-լավէ էյլէմէք, Ալէմանիա իչիւն Ֆրանսատան չօգ զիյատէ աղըր պիր մատտէ սայըլըր։

Տէվլէթլէրճէ, տօսթլուգըն վէ հուսնի իւլֆէթըն տա պիր գա-նունը վար տըր։

Շիմտի Ալէմանյա՝ իւթէտիքլէ-րի կիպի քէնտի միւսթէմլէքէաթ-լարընտան չըգան մահսուլը, քէ-րէսթէյի, նէպաթաթը, ֆաղրիգա մամուլաթլարընը վէ սաիրէյի սէր-պէսթէ Գօնկօ մէմալիքինտէն կէ-չիրիպ տէնիզ գըյըլարընա էնտիրմէք-տէ իքէն, եարըն օ թիրիզ արազի Ինկիլթէրանըն էլինէ կէչտիյինտէ, պիր կիւն տախի չու եա պու սէ-պէպտէն նաշի օ սէրպէսթ թարիգի գաբար իսէ, Ալէմանեանըն Աֆրի-գատաքի վագըֆէթի նէ՞ օլուր։

Տիկէր թարիգլէրտէն էլթա սօ-լուշմըրըպ նագլ իթմէք՝ օլ գատար միւշքիլ վէ մասրաֆլը վէ թէհլիքէ-լի պիր չէյ տիր քի, տէհթա պու գէյֆիյէթ միւմքինսիզլիք տէրէ-ճէսինէ կէլիյօր։

Եւէվէլ Ինկիլթէրա իլէ Ալէմանիա պէք իթթիֆագըլը հալտէ վէ հուսնի միւնասէպէթտէ պուլընըյօրլար։

Ֆագաթ տէվլէթլէր՝ պու կիւն-քի հալըն գիյաթէ եարընը տիւշիւնիրլէր։

Վէ իշտէ նիհայէթ Ինկիլթէրանըն վէ Ալէմանեանըն այնի հուսնի իւ-թիգաճտա պուլընաճագլարընը քիմ թէքզիպ իտէպիլիր։

Եարըն էօյլէ պիր մէսէլէ մէյտա-նա չըգար քի, օ մէսէլէտէ եա թարաֆէյնին էֆքեարը էքսիքլէ-րինէ մուվաֆըգ կէլմէզ, եախօտ օ իշտէ եալընըզ Ինկիլթէրանըն մէն-ֆաաթը պուլունուր, Ալէմանեանըն հիչ պիր մէլէֆազաէսի օլմազ։

Օլ վագթ, Ալէմանեանըն Աֆրիգա միւսթէմլէքէաթը պուտ հը Ինկիլթէ-րանըն էլինտէ պուլընմըշ օլուր ի-չիւն, Ալէմանիա տէվլէթի անըն տէտիկինի իսթէմէզ իսէ քէ վէ ար-գասը սըրա կիթմէյէ մէճպու՞ր մը օլաճագ տըր։

Միլլէթին մէնաֆիի՝ չու եա պու եօլտա հարաքէթ իթտիրմէսինի իյ-ճապ իթտիրմէզ, Ալէմանիա տէվ-լէթի Ինկիլթէրանըն խաթրը իչիւն մուզայիր պիր թարի՞գ մի թութ-մայա մէճպուր գալաճագ տըր։

Ֆրանսանըն վէ Ալէմանեանըն՝ է-կէր պու Գօնկօ մէսէլէսինտէ պիր հագգըլարը վար իսէ, Ինկիլթէրա տէվլէթինին՝ սուլհճուեանէ բօլիթի-գասընտան, օ հագգըն տէրէճէսի-նէ կէօրէ, միւսաատէքեարլըգըգա պուլընաճագըն խալիսա գարշըլըգ չու եա պու թագտիրտէ կէօթիւր-մէճէյինի մէմնու էյլէմէք՝ պիր հագգը գալմը տըր։

Ամմա ճիւզի քիւլլի պիր հագգ վա՞ր մը տըր, եօ՞գ մը տըր, պու-րասընը թային էյլէմէք՝ սըրֆ ... իշի օլուպ, գըրըլը կէմիլէրին պու մատտէլէր հալլ իտէճէքլէրինի ֆարզ իթմէքլիյէ հիչ պիր մէյտան պուլընմամագտա տըր լա-զըմ կէլիր։

Ֆիլվագի Եվրոպա տէվլէթլէրինին եայլըլարըգ օ գըթալարտա հէր-սինտէն զիյատէ գուվվէթլիսի Ին-կիլթէրա տըր։

Վէ Եւրոպա իլէ Աֆրիգանըն օ թարաֆ պէյնինտէ պուլընան տէ-նիզլէր, պու գուվվէթի պիր գաթ տահա արթըրմըշլար տըր։

Ֆագաթ մէսէլէ՝ հարպ մէսէլէսի օլմայըպ, տիբլօմասի մէսէլէսի օ-լտուղը կիպի, էկէր զիյատէ գուվ-վէթլինին նուֆուզ ու թէսիրի էօզ-լիւ մէյտանա գօնըր իսէ, պու ճիհէթ ինքեար օլունամայըպ, ֆա-գաթ Ինկիլթէրա կիպի հէր չէյին սուլհ թարաֆըլը վէ միլլէթին մէր-թէպէ ուզլաշմագ թարիգինի իլթի-զամ էյլէյէն պիր տէվլէթին՝ կէ-րէք Ֆրանսայը վէ կէրէք Ալէմա-նիայը իղնա իտէճէքի, վէ էկէր պիր հագգլարը վար իսէ, իհգագը հագգ իտէճէքի պէտիհի տիր։

«ՄԱՍԻՍ»

ԵՒ ԻՒՐ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑԸ

Մասիս իւր անկողմնակալ և բանի-բուն թերթի՝ փոխանակ հրաւէր կար-դալու սա Պ. Կարապետեան՝ պա-տասխանել իւր գրածին նկատմամբ ըրած քննադատութեանցս, կուգայ իւր Գ. թուոյն մէջ ինք տալ պա-տասխան մը, որ ներուի մեզ ըսել անգր քան զչափ ծիծաղելի էր։ Ա-հաւասիկ,

1. Մասիս կըսէ թէ Ա. Ցովհան-նէսեան [illegible] սատրապութեան մ'է. յա՛, մէկու մը քննադատու-թիւնը ո և է կշիռ մը ունենալու համար անպատճառ ծանօ՞թ ըլլա-լու է։

2. Թէ ամեն (*) տաճկագէտ տե-սեր է թէ մեր յօդուածի բուն քըն-նադատական մասը որքան անկա-րեւոր է։ Արդ եթէ Մասիս սուտ չի խօսիր [illegible] բառը գործածելով, թող նշանակէ տեսնեմք այդպէս բաղդ-ներուն գէթ նշանաւորները. մի՛ գուցէ [illegible] բառը սոսկ իւր քըն-նադատութեանը և իւր մի քանի համա-խոհները ըլլան. ինչ և է, թող գիտ-նայ Մասիսի վարիչ մարմինը թէ այն սխալները զորս ես ցոյց տուի [illegible] և [illegible] կարեւոր են ամեն տեսակէ-տով։ Այլ ուրպէս զի խնդիրը վճռա-պէս կարգադրուի, կառաջարկեմ Մասիսի որ խնդիրը իւր և մեր գե-րադաս Ուսումն. Խորհրդայ յանձ-նեմք. եթէ իւր Ցաճկերէնի մաս-նագէտ անդամք վկայեն թէ այդ սխալներ անհիմն և քերականական ու լեզուաբանական ո և է արժէք մը չունին, որով ներելի համարուին ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ թերթի մը մէջ, ես պատրաստ եմ նուիրել ինպաստ Մասիսի 20 ոսկի, կանխաւ աւանդ-դնելով զայնս Օսմ. Պանքայի մէջ։

3. Թէ Ցաճկերէնի արտասանու-թիւնը հայատառ ներկայացնելու կերպին վրայ դեռ ընդհանուր կեր-պիւ ընդունուած եղանակ մը չու-նինք եղեր։ Արդարեւ ձախորդ փաս-տաբանութիւն. քանի որ վէճը ար-տասանութեան ինչ կերպ գրուելուն վրայ չէ. այսինքն [illegible] տեղ [illegible], [illegible] տեղ [illegible], չի տեղ ջ և այլն գրելու մէջ չէ, այլ արտասանութեանց [illegible] և [illegible] գրուելուն մէջ է։ Այս կէտը Մասիս կամ այն է հասկցած չէ և կամ թէ հասկցած է բայց այնպէս կուզէ ծախե՞լ իւր ընթերցողաց, արդարեւ ամօթ բան.

Մենք կըսեմք թէ [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] և այլն գրելով սխալ կը կարդայ Պ. Պետրոս. քանի որ սոքա պարտին գրուիլ [illegible], [illegible] կամ [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] և այլն բառ իւր-եանց ճիշդ արտասանութեան։ Մի-թէ սոյն մէջ հայատառ ներկայա-ցնելու դժուարութի՞ւն կա՞յ, բայց է որ գրողը [illegible] և [illegible] տանեա-գէտ մը ըլլայ և ոչ թէ [illegible]։ Մը ինչպէս յաւ կը ճըտէ նոյն [illegible] Մա-սիս իւր պատասխանին մէջ։

4. Թէ յօդուածը [illegible] մը ձեռն ունի եղեր ի նպաստ Աբիկեան է-ֆենտիի դասագրքերուն. ո՛չ, սա զրպարտութիւն է. թո՛ղ կրկին և կրկին կարդան մեր յօդուածը. մենք բնաւ ալեկ գէշ բան մը ըսած չեմք Աբիկեան էֆ.ի դասագրքերուն վը-րայ, և արդէն պէտք ալ ունի՞մք, քանի որ աշխարհ ամենայն գիտէ թէ Կայսերական կառավարութիւ-նը իսկ գնահատած է զայնս Մէ-ճիտիյէի և Օսմանիյէի բարձր պատուանշաններով։ Մենք մեր յօդ-ուածի մէջ մի միայն Պ. Պետրոսի ապերախտութիւնը ծանուցած եմք ըսելով թէ՝ իւր վարպետին գործե-րուն զձոյձ նմանութիւններ կրնէ։ Բայց քանի որ մեր գրածը [illegible] մը կը համարուի, ուրեմն մենք ալ իրաւունք ունիմք ըսելու թէ Մասի-սի վարիչ մարմինն ալ Պ. Պետրոսի սխալներուն վրայ [illegible] պահելով և սոսկ քննադատութեալը գովաբանելով, ուզած է [illegible] մը ընել իւր վարչապետին՝ այն է Պեր-պերեան էֆ.ի և իւր հաստատու-թեան՝ որմէ չըջանաւարտ եղած է Պ. Կարապետեան թէ և ոչ [illegible]։

5. Թէ իբր [illegible] կանուխ աս-պարէզ ելեր է ըսել ուզեր եմք. ոչ այս ալ [illegible] է, թող ուշադրու-թեամբ կարդան. մենք այդպիսի բան ըսած չեմք մեր յօդուածի մէջ։

6. Թէ Կարապետեան հանուած դասագրքեր ունի եղեր. էհ կրնան հանել համբակներ և Թուրքերէնի անգէտներ, իսկ հմուտք երբեք. քանի որ դոքա այլանդակ ըլլալէ զատ լի են [illegible] աններելի սը-խալներով զորս պատրաստ եմ մի առ մի ուցցելու Մասիսի [illegible] էջերուն մէջ։

)(109)(

ԲՕՏԻԼ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՊԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Զիւնքի Ժան Վօպարօն սու չարգ օլտուղընա տաիր բրանկատա հիչ սէօզ սէօյ-լէմէյիպ հալինտէն ասլա շիքեայէթ իթմէզ, վէ հէր տիւրլիւ անկարեայը չէքմէյէ իւթիրատ կէօսթէրիր վէ ըէֆիգլէրի իւզէրինէ պիր նուֆուզ վէ թէէսիր բէյտա իթ-մէք իֆքեարը չեօյլէ տուրսուն, հաթթա հէմսինտէն ուզագ տավրանըր իտի։

Վօպարօնըն պու պիր թավր վէ հարէքէթի մէմուրին նազարընտա բէք թա-պիի պիր հալ վէ հարէքէթ ատտ օլընարագ, վէ պէօյլէ պիր ատամ վէ թէհամմիւ-լիւն ալթընտա կիզլի վէ թէհլիքէլի պիր նիյէթ օլտուղընա գարար վէրիլիրէք, Վօ-պարօն հագգընտա տիգգաթ վէ նէզարէթ միւմքին մէրթէպէ արթըրըլըպ կէճէ կիւն-տիւզ, հաթթա ույգուտա օլտըղը զէման պիլէ աթվար ու հարէքեաթը թէտգիգ ի-տիլմէյէ պաշլատը։

Պունըն իլէ պէրապէր չիւպհէ վէ վէսվէսէ իտէճէք հիչ պիր չէյ կէօրիւլէմէտի-յինտէն տիգգաթ վէ նէզարէթ եավաշ եավաշ կէվշէտի վէ Վօպարօն տախի ար-թըգ գուվվէր ֆիքրիյէլէրի ույուշմուշ վէ հավէս վէ արզու տէնիլէն չէյտէն էսէր գալմամըշ օլան բրանկալըլարըն սըրասընա կէչտի։

Ժան Վօպարօն իսէ պիր մագսատ խըզմէթ իթմէքտէ իտի, պու մագսատ տա-խի բրանկատան ֆիրար իլէ Նաիլը ալրպէսիթի օլմագտան իպարէթ իտի։

Բրանկայա միւտտէթինին ֆէրտասը կիւնիւ բրանկալըլար հագգընտա օգունան գանուննամէյի տինլէմիշ վէ անլամըշ իտի. մուվագգաթ քիւրէք ճէզասընա հուքմ օլունանլար զէնճիրլէրինի գըրտըգլարը վէ ֆիրարտան էվվէլ էյէ կէչտիքլէրի հալտէ, տէյնէք ճէզասըյլա միւճազաթ իտիլտիքտէն մաատա, պու միւպլու բրանկալըլըն միւտտէթը ճէզասընըն իւչ սէնէ տահա թէմտիտ իտիլմէսի վէ Թէքէրրիւրի հալին-տէ մուվագգաթ ճէզանըն միւէպպէտ ճէզայա թէպտիլ օլունմասը տէքեամը՝ նիզա-մաթ իգթիզասընտան իտի։

Վօպարօն պուրալարընա քէսպը մալիւմաթ էյլէտիքտէն մաատա, միւէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա հուքմ օլունանլար ֆիրարա գալգըշտըգլարը հալտէ, տէյնէք ճէ-զասընա միւսթահագգ օլաճագլարը վէ իւչ սէնէ տէ չիֆթէ զէնճիր իլէ պաղլա-նաճագլարը տախի անլամըշ իտի։

Պունտան մաատա բրանկատան ֆիրար իթմէք բէք միւշքիլ պիր չէյ օլտըղընը տա քէնտիսինէ թէֆհիմ իտէնլէր օլմուշ իտի։

Բրանկալըլարտան պիրինին զայի օլմասը ազրպինտէ իւչ բարէ թօբ աթըլըր, իշարէթ սանճագլարը չէքիլիր, ֆիրարինին էշքեալինի հավի գայէթ մուֆասսալ ի-լաննամէլէր եաբըշտըրըլըպ հէր թարաֆա եաբըշտըրըլըր. պու իլանլարտա ֆիրարի է-կէրչի լիմանտա թութուլուրսա եիրմի պէշ ֆրանգ, վէ շէհրին իչինտէ եագալանըր-ըը հալտէ էլլի ֆրանգ, վէ խարիճտէ էլէ կէչիրիլիրսէ Թագտիրտէ եիւզ ֆրանգ վէ-րիլէճէյի վաատ օլունուր։

Պունտան մաատա, իսթիհքեամաթտան տիշարը գայալարըն գօվուգլարը իչին-տէ պիր թագըմ իսմիլէրի պաշլարը բարչա բարչա չինկեանէլէր ասքին տիրլէր քի, սահիհ պօղազլարընտան այըլմագլար վէ բարալարը գալմատըղը հալտէ տէնիզին սահիլէ աթտըղը էօլիւ պալըգլարը եիյէր վէ գըրթլանըն մէզարիսթանտան վէ չա-գալըն հարպ մէյտանընտան այըլմատըգլարը կիպի, պունլար տա բրանկանըն ճիվա-րընտան ուզագա կիթմէզլէր։

Պունլար իչիւն բրանկա բէք պէօյիւք պիր մէնպաը թէայյիւշ տիր, վէ էլլէրի-նէ պիր քէլէփիր կէչճէք օլուրսա, բրանկատան պունլարա պիր թագըմ աէրթ իչ-կիլէր վէրիլիր վէ էրքէք վէ գատըն վէ չօճուգլար քեաֆֆէսի քիւթիւք կիպի սէր-խօշ օլունճայա գատար իչէրլէր։

Պունլարըն էվլատտան էվլատա ինթիգալ իտէն սէնաաթը՝ գաչան մահպուսը վաքչյանէ պիր արզու վէ խահիշ իլէ գօվալամագտան իպարէթ տիր։ Մէմլէքէթին հէր թարաֆընը պիլիրլէր, միւճրիզէ գապիլինտէն օլարագ հապսատան գաչմայա մու-վաֆֆագ օլան պիր ճանինին նէ՞րէտէն չըգըպ նէ՞րէտէն կիտէպիլէճէյինէ, վէ հա՞նկը եէրտէ սօլուգ ալաճաղընա, հա՞նկը չուգուրտա սագլանապիլէճէյինէ հէպ վագըֆ տըրլար։

Պինաէնալէյհ պունլար կէճէ կիւնտիւզ Թօբ սէսինէ մունթազըր տըրլար. Թօբ բաթլար բաթլամազ ճիւմլէսի այագտա վէ էօլա չըգմագա հազըր պիր հալտէ պու-լունուրլար. քիմի Թավ, քիմի սօբա, քիմի չաթալ տէմիր, քիմի պուչագ վէ էօքի բասը տագըճըգ իլէ սիլահլանըպ քիւմէ քիւմէ պիրէր Թարաֆա եայըլըրլար վէ ֆի-րարինին սըզըլմապիլէճէյի եէրլէրի մուհասէրէ ալթընա ալըրլար։

Գաչան պիր քիշի օլտըղը հալտէ եիւզ քիշի արամագա չըգարլար, վէ էկէրչի Թալիէրի ույուպ տա քէլէպիրի էլէ կէչիրէճէք օլուրլար իսէ, ալտըգլարը պախշիշի իչլէրինտէ Թագսիմ իտէրլէր։

24.

Ժան Վօպարօն պունլարըն քեաֆֆէսինի իշիթմիշ իտի. Զէնճիրի գըրըբ գաչան մահպուսըն պին տիւրլիւ միւշքիւլաթա գարշը գօյմասը իճապ իթտիրէճէյինի պիլտիյի հալտէ տախի, ֆիրար իթմէք ֆիքրինտէն ֆէրաղէթ կէլէմէմէքտէ իտի։

Քէնտի քէնտինէ տիմէքտէ իտի քի.—Եա գաչմալըյըմ, եախօտ էօլմէլիյիմ. Ալ-լահ չահիտ տիր քի, էկէր եաշամագա բագը օլուր իսէմ՝ գըզըմ Պլանշը պուլմագ իւմիտիյլէ բագը օլուրում. էվվէլթ, պէն պու մէլուն եէրլէրտէն սավուշաճաղըմ վէ չայէտ վաճհի պիր քէօյլիւնիւն չայթալ տէմիրինէ վէ եախօտ պիր կարտիանըն գուր-շունընա թէսատիւֆ իտէճէք օլուր իսէմ՝ ասլա ֆիւթուր իթմէմ. չիւնքի պէնիմ ի-չիւն պէօյլէ եաշամագտան իսէ էօլմէք խայըրլը տըր։

Վօպարօնըն սէօզիւ պօշ պիր լագըրտը տէյիլ տիր, չիւնքի պիր բրանկալը ի-չիւն էօլիւմտէն գօրգմագա մահալ գալմամըշ օլտըղը աշիքեար տըր. լաքին հէր հալ-տէ չու թէշէպպիւսինտէ նաիլը մուվաֆֆագըյէթ օլմագ արզուսընտա օլտըղընտան, պունըն պիր էյիճէ վէ օլանճա գուտրէթը ֆիքրիյէսիյլէ տիւշիւնիւպ Թաշընըլըգտան սօնրա մէվգըի ֆիիլէ գօմագ իսթէր իտի։

(Տէվամը)

7. Թէ Աբիկեան էֆ. կարապետեանի սարֆը գնահատեր ու վաւերացման արժանի ներկայացուցեր է։ Ոչ, այնպէս չէ. Աբիկեան էֆ. մի առ մի սրբագրած է նորա սխալները և ըստ ամփոփութեան այնպէս յանձնարարած է ի վաւերացումն. այլ սակայն Պետրոս Կարապետեան չէ դրած պահանջուած սխալացոյցն իւր սարֆին վերջը, և ցարդ շարունակած է առանց սխալացոյցի զայն հռչակել իբր վաւերացեալ Ուսումն. խորհրդէն։

8. Թէ Պ. Պետրոս Թուրքերէնի գնահատելի հմտութիւն ունի եղեր եալյն։ Արդ տեսէք, ռէքյամ ընողը ով է ն՞ս թէ Մ...ի. միթէ ցաւալի հեգնութիւն մը չէ՞ որ 18 տող գրուածի ընթերցանութեան մէջ 12՞՞ սխալ բնող պաշտօնական թերթի մը մէջ հ... հռչակուի։ Ասի եւ ապացոյց մը չէ՞ թէ՝ Մ...ի վարկ մարմինը դժբաղդաբար Թուրքերէնի անգէտ կամ [illegible] հետամուտ է։

9. Թէ վարժարանէն ելնելէն յետոյ ընդունուեր է իբր անդամ նախագահ ատենին։ Այս ճշմարիտ է, միայն թէ Մ...ի. մտցած է յաւելու թէ իբր [illegible] այն է նոյնկ մը որ կարողութիւն չընծայաբեր։

10. Վերջապէս Մ...ի. կնքելով պատասխանը կըսէ թէ «կարապետեանի աշխատակցութիւնը(*) անկեղծ գոհունակութեան առիթ կը համարի։ Եհ ուրեմն մենք ալ կնքելով մեր խօսքը կըսեմք թէ՝ երբ մեզ հայոցս համար [illegible] և կենսական ճիւղի մը այն է՝ մեր բարեխնամ և մեծազօր Պետութեան երրուն լեզուին դասաւանդութիւնը՝ առանց վարպետ տաճկագէտի մը օժանդակութեան՝ ըստ Մ...ի նոյն և անփորձ պատանիի մը կըյանձնուի, յայնժամ՝ մեզ կըլայ մեր ժանկագին ժամերուն, մեր լեզուափրական իղձերուն և որ առաւելն է Պատրիարքարանի սնտուկէն Մ...ի տրուած տարեկան 50 ոսկւոյ պատկառելի գումարին։

Միթէ կը պակսի՞ն ճարտարագոյն գրիչներ Թուրքիոյ մէջ. միթէ բաւ չէ՞ր ունենալ անկարող ուսուցիչներ՝ անճոռնի դասագրքեր իբր ուղեցոյց մեր զաւակաց, և ահա հաս մ՚ալ կուգայ օժեւանիլ մեր միակ և միակ մանկավարժական թերթի ժանկագին էջերուն մէջ։

Ա. Ց...

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՐԱՆՑ

[illegible]

Եօթնամսեայ միակ շրջանի մէջ (կիրակիները միայն) ուսանելու պայմանաւ փափաքող հաճին գալ, կիրակի օրեր ժամ 5ին, Նարեկեան վարժարան Բերա։

Առաջին դասը սկսաւ մայիս 29ին։

Զորրորդ դասէն վերջ դիմող չընդունուիր։

Վճարումն է ամսական քսան ղրուշ կանխիկ։

Ց... Բ...
Վկայեալ Կայսերական
Առեւտրական վարժարանէն

5—4

ԿԵԱՆՔԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԻՏԷԱԼԸ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Առ Տիար ԱՐԳՈՄ ՍԻՄՈՆ

Բարեկամ.

Եթէ իրաւ է որ մարդուս ախրումինը, ցաւը մտերմին պատմելով կը թեթեւնայ, անչուշտ նոյնքան ճշմարիտ ըլլալու է թէ նա յաճախ պէտք ունի իր բարեկամին խորհուրդներուն, ուէ բնական կամ բնազանցական խնդրոյ մը մասին ունեցած մէկ տարակոյսը փարատելու համար։ Տարակոյսը՝ կասկածն ալ հոգեկան հիւանդութիւն մը չէ՞ միթէ, եւ արդէն հոգեկան վիշտերը չե՞ն որ կ՚ամոքին, կը թեթեւնան ամենէն աւելի ընկերին մխիթարական կամ յուսադրական խօսքերովը։

Ես ալ այժմ այս կացութեան մէջ կը գտնուիմ քիչ մը. ուստի կուզեմ քու կարծիքդ առնել այս բաց նամակովս կեանքի գերագոյն իտէալին վրայ. խնդիր՝ որ յուզուեցաւ իմ մէջս կարդալով Թօլսթօյի Կրէյցերեան Սօնատը՝ որ վերջերս հրատարակուեցաւ թարգմանութեամբ Ռուսահայ եկեղեցականներէն Խորէն Տ. Վ. Ստեփանէի։

Կը յիշես անշուշտ, որ այդ գրքին Գաղիերէն թարգմանութիւնը կարդացած ենք երկուքս ալ ասկից մէկ քանի տարի առաջ, ու միասին հիացած ենք մեծանուն Ռուս փիլիսոփային հանճարին վրայ, թէեւ—զայս կ՚ըսեմ առանց յանդգնութեան—ես այն ատեն,— ինչպէս եւ հիմայ— չկրցայ կատարելապէս համամիտ գտնուիլ իր հանած եզրակացութեանը այդ վէպէն, որ ընկերային ամենակարեւոր խնդիր մը կը յուզէր.—ամուսիններու միջեւ գտնուած յարաբերութեանց մաքրութիւնը։

Դուն այն ատեն պնդեցիր թէ խիստ մեծ ու խիստ վսեմ են Թօլսթօյի հայեացքները կեանքի իտէալին վրայ, ու ես ալ համոզուեցայ այդ սկզբունքներուն վսեմութեանը. խնդիրը իմ եւ քու մէջ տեղ միայն կը ծածուէր, եւ իբր այն սահմանափակ կարեւորութիւն մ՚ունէր, ուստի եւ չէր ուզեր սանդին մէջ ջուր ծեծել զուր վիճաբանութեամբ։ Ասկէ զատ, չէ՞ որ ամեն ատեն մինչեւ ատիճան մը վարժուած ենք, մենք, գրագէտներս (*), նորանշան գաղափարներ տեսնելու օտարազգի մատենագիրներու գործերուն մէջ. գաղափարներ՝ երբեմն լուրջ եւ օգտաշատ, երբեմն ալ բոլորովին ոյլանդոտ եւ ամէն կերպով վնասաբեր հանրային օգտին եւ բարոյականին տեսակէտովը։ Ուստի եւ մէկ երկու օր Թօլսթօյի այդ փիլիսոփայական Բէօբէին վրայ երկուստեք վիճաբանելէ ետք, խնդիրը փակուեցաւ, գրական ուրիշ նորութեան մը վրայ դառնալով մեր ուշադրութիւնը։

Բայց հիմայ որ մեր եկեղեցւոյ վարդապետներէն մին՝ իբրեւ «Աւետարանական վարդապետութիւն պարունակող գործ մը» թարգմանաբար զայն Հայ հասարակութեան կը ներկայացնէ, որոշակի մաքիս առջեւ կը պատկերանայ ասկից առաջ մեր երկուքին միջեւ տեղի ունեցած վիճաբանութիւնը։ Եւ պէտք է գիտնալ որ այս անգամ տեղի տալու բնաւ տրամադրութիւն չունիմ. Վասն զի . . . — խնդիրները շատ են, — վասն զի նախ՝ անկից ի վեր քիչ մը աւելի հասունցած կը կարծեմ իմ խակ միտքս, ընկերական եւ ամուսնական խնդիրներու վրայ խորհրդածելու համար (գիտե՞ք որ ամուսնացած եմ հիմայ) եւ մանաւանդ վասն զի խնդիրն այս անգամ մասնակի, իմ եւ քու խնդիրդ ըլլալէ դադրած, եւ մեզ համար, մեր հասարակութեան համար հանրային կերպարանք մ՚առած է։

Արդ ի՞նչ է Կրէյցերեան Սօնատին նիւթը։ Վէպ մը չէ այն, բառին սովորական նշանակութեամբն, ինչպէս գիտես. այլ երկու ամուսիններու միջեւ, ամուսնութեան սկիզբէն ի վեր տիրող ատելութեան զգացումին մանրամասն եւ հիանալի նկարագրութիւնը. ատելութիւն, որ ըստ Թօլսթօյի, ամուսնանալէ առաջ երիտասարդին [illegible] ապրելէն (հեղինակին բառերով), մինչեւ այդ կամ մաքուր եւ կոյս մնալէն առաջ եկած է երկուքին մէջ։ Եւ այս հիման վրայ սքանչելահրաշ նկարագրութիւններ եւ խորհրդածութիւններ կը ներկայանան՝ ամբողջ գրքին սկիզբէն մինչեւ վերջը։ Այս ատելութենէն առաջ եկած է կնոջ սիրահարութիւնը մի ուրիշի հետ, որուն հետեւանօք նախանձու վայրկենի մը մէջ դաշունահար սպաննած է իր կինը։

Այսպիսի հիման վրայ գրուած գիրքի մը բնական եզրակացութիւնը պիտի ըլլար՝ մեզ, սովորական մահկանացուներուս համար, ցուցնել թէ ընտանեկան երջանկութիւնը կատարեալ ըլլալու համար, անհրաժեշտ է որ երիտասարդն ալ անպատճառ կոյս մնայ, ժուժկալութեամբ ապրի մինչեւ ամուսնանալու օրը. որպէս զի հոգւոյն եւ մարմնոյն ամբողջ մաքրութեամբն եւ անբծութեամբն՝ ինքզինքն իր կնոջ նուիրէ. բան մը զոր աշխերկրներէն կը պահանջէ ընկերութիւնը մինչեւ ցայսօր։ Ասով երկու ամուսնոց միջեւ կատարեալ համերաշխութիւնը եւ անկեղծ սէրը կը գոյանայ։

Բայց այս չէ Թօլսթօյի գրքին նպատակը, եւ եզրակացութիւնը՝ որ կ՚ընդունուի ընթերցողին վէպին աւարտելէն, եւ որ որոշակի բացատրուած է գրքին վերջաւորին մէջ, ամենէն աւելի աչքի զարնող հանգամանք մ՚ունի, եւ չափազանցօրէն զայթակղեցուցիչ բան մը կայ ամբողջ վէպին մէջ ժողովրդեան համար։ Քարոզուած էութեան աւետարանականին շատ մօտ է, բայց բոլորովին աւետարանական չէ. որովհետեւ Աւետարանը սխալ մեկնուած է Թօլսթօյէն, ինչպէս ըսեր էր անցեալներ չգիտեմ որ Գաղիացի հրապարակագիրը։

«Որովհետեւ, կ՚ըսէ Թօլսթօյ, — գոնէ ես այնպէս կը կարծեմ հաւանալ—, որովհետեւ մարմնական վայելքին մէջ տեսականութիւն չկայ, որովհետեւ մարմնոյ հեշտութենէն ետք անհրաժեշտաբար կուգայ յագեցումը, յափրացումը, ուստի եւ պէտք է հրաժարիլ, բացարձակապէս եւ կենալ սեռային յարաբերութիւններէն, մարմնական սէրէն, եւ հոգեկան սէրը միայն փնտռել, որ է մարդկային ազգի երջանկութեան գերագոյն իտէալը։

«—Հապա ինչպէս պիտի շարունակվէր մարդկային ցեղը.

«—Ի՞նչ հարկ նորա շարունակվելուն.

«—Ի՞նչպէս թէ ինչ հարկ, այլապէս մենք չէինք լինի.

«—Ի՞նչ պէտք կայ մեզ լինելու.

«—Ի՞նչպէս թէ ի՞նչ պէտք. ապրելու համար։

«—Ինչի՞ համար ապրել. ո՞չ ապաքէն Շոբէնհաուէրներ, Հարդմաններ, եւ Բուդդայի բոլոր հետեւողներն հաստատում են թէ բարօրութիւնը չապրիլն է. թէ ոչ որ մարդկութեան սեռերու մշտնջենաւորման մեծ օրէնքին։ Եւ եթէ միայն մարդուն կը սահմանափակէ ասոր անմխկանութիւնը, ո՞րն է այն պատճառը որ մղած է զինքը. մարդը՝ տարածներու կատարելագոյնը՝ բացառութիւն մը համարելու ամբողջ կենդանական եւ բուսական աշխարհին մէջ տիրող բացարձակ օրէնքին մէջ. Ոչ, անհնար է որ կրկնութիւնը՝ մասնաւորութիւնը մարդուս սրտին մէջ կրնայ գնել զգացում մը. կերք մը վրայ բնականէն չունի ինքը։ Անհնար է պընդել թէ երկու անգամ երկու հինգ կ՚ընէ, նոյն իսկ եթէ Թօլսթօյ մ՚ըլլայ մարդ։

Բան մըն ալ կայ, զոր կարծ իմացականութեամբս չկրցայ հասկնալ։ Ի՞նչ է հոգեկան, էական սէր ըսուածը. եւ վերջապէս կարելի՞ է այդ երկու սէրերուն, մարմնականին եւ հոգեկանին որոշ սահման մը գծել։ Մէկուն դալուկ դէմքը, միւսին ալ նայուածքը, ուրիշի մը անուշ ժպիտը չե՞ն թրթռացներ յաճախ զինուցիներին սրտին մէջ ամենէն սուրբ, ամենէն հոգեկան սէրը, ինչո՞վ առաջ եկաւ այդ սէրը, չէ՞ որ մարմնոյ արտաքին մէկ գեղեցկութենէն. ինչո՞ւ արհամարհել մարմինը, որուն մէջ կը գտնուի աշխարհիս ամենէն գերագանց բանը,—հոգին։

Մարմնոյ օժանդակութեամբ չէ՞ որ կը նշմարուին եւ ի յայտ կուգան հոգւոյ ամենէն սուրբ, ամենէն բարձր զգացումները. հոգւոյն ցոլացումը չէ՞ որ կը նշմարուի շատ անգամ մարմնական դէմքի մը վրայ. իր ամբողջ ամբծութեամբ եւ իսկ կատարեալ վեհութեամբ։

Բայց այս ճամբան շատ հեռուները կրնայ տանիլ զմեզ։ Գանք մեզ համար ամենակարեւոր եզրակացութեան. Թօլսթօյ ազատ է ամենէն տարօրինակ գաղափարը յայտնել, կամ փիլիսոփայական նորոյթը Բէօբէ մը պարզել. Գրեթէ ազատ է ի վեր շատ այլանդակ կարծիքներ յայտնուած եւ մերժուած են «փիլիսոփայութիւն» չողչողուն անունով։ Զենոն չարժումը կ՚ուրանայ, եւ Սպինոզա մարդկային պատասխանատուութիւնը չընդունելով, կը հաստատէր թէ որոշումներ տալու մասին մարդուս ունեցած ազատութիւնը առերեւոյթ է. թէ Բարին եւ Չարին գաղափարներն որոշ նկարագիր մը չունին եւայլն կ՚ըսեն, կրնա՞նք բերաններին բանել, բայց ճշմարի՞տ են առանց ըսածնները. կամ եթէ անոնց սխալ ըլլալը չենք կրնար ապացուցանել, օգտակա՞ր է հասարակ ժողովրդեան մէջ տարածելու ջանալ այդպիսի այլանդակ գաղափարներ, որք մտքի չփոթութիւն եւ խելքի . . . խանգարում միայն կրնան յառաջ բերել հասարակ դասակարգին մէջ։

Գալով Թօլսթօյի արտայայտած գաղափարներուն, հարցումս ես ինքս պատասխանելով, կրնամ ըսել, բարեկամ, թէ անոր վարդապետութիւնը՝ եթէ փոքրաթիւ համախոհներու կողմանէ ընդունուած է, ընդհակառակն ամենամեծ ընդդիմութեան բախած է Եւրոպայի նշանաւոր խորհողներու կողմէ. (գիտէք որ մեզի պէս հարեւանցի չեն խորհիր անոնք)։ Իր գործերուն գտած ընդունելութիւնը՝ ոչ թէ արտայայտուած գաղափարներուն ճշմարիտ ըլլալէն, այլ անոնց նոր ըլլալէն առաջ եկած է։

Եթէ Թօլսթօյի քարոզած էութեան վարդապետութեան աւետարանականին մօտ ըլլալէն յափշտակուած հայերէնի վերածեր է Գեր. Թարգմանիչն այս գործը, պէտք է մտածէր սակայն, թէ այդ էութեան քարոզած միջոցին յառաջ բերած փաստերը, նկարագրութիւնները՝ ժողովրդեան վրայ չինիչ ազդեցութիւն մ՚ընելու յատկութիւնը չունին։ Թող որ, ինչպէս քիչ մը վերն ըսինք, իր քարոզած վարդապետութեան հէծ իսկ մեծ ընդդիմութեան բախած է Եւրոպացի նշանաւոր գիտուններու եւ իմաստասէրներու կողմանէ, եթէ նպատակն անքննադատելի ըլլար անգամ, կարծեմ թէ Գեր. Խորէն Տ. Վ. Ստեփանէ պէտք էր որ կասէր թարգմանելէ այսպիսի գործ մը, նկատի առնելով գրքին ամբողջ ընթացքին մէջ յայտնուած ծայրայեղ գաղափարները, որք, ինչպէս ըսի, չափազանց գայթակղեցուցիչ բան մ՚ունին իրենց մէջը, մանաւանդ մեր ժողովրդեան համար, որ իր այժմու ունեցած կրթութեան աստիճանին մէջ մանաւանդ, ո եւ է օգտակար մը, խրատ մը չի կրնար հանել անկէ. եւ կարող չէ անոր մէջի գաղափարներուն օգտակարն եւ վնասակարը զանազանել, իրականանալին եւ էռնէէէն որոշել իրարմէ։

Անշուշտ խիստ լաւ կը գուշակես, սիրելիս, թէ ասով ուրանալ չեմ ուզեր Թօլսթօյի հանճարը, անոր գաղափարներուն բարձրութիւնը, բայց այդ գրքին մէ՛ր մէջ թարգմանուիլն է որ օգտակար չկայ եւ վնասակար ալ կը գտնեմ ես։ Դուն ի՞նչ կարծիք ունիս այս մասին, բարեկամ. արդեօք համամի՞տ ես ինձ։ Եւ եթէ ո՛չ, ի՞նչ պատճառներ կրնաս ցուցնել արդարացնելու համար Խորէն Տ. Վ. Ստեփանէն, որ եկեղեցւոյ սրբազան բեմին վրայ ուխտ ըրած է մեր եկեղեցական դասուն եւ վարդապետութեանց հաւատարիմ հետեւող մը եւ պաշտպանող մ՚ըլլալու, եւ սակայն այսօր կը հրատարակէ այնպիսի գործ մը, որ քրիստոնէական կրօնի եօթն սրբազան խորհուրդներէն միոյն (ամուսնութեան) բոլորովին հակաքրիստոնէական ըլլալու գաղափարը ապրեցնելու բնութիւնն ունի, ամէն խօսք իր սառական նշանակութեամբ ուսեթ ըմբռնելու հակամէտ եղող մեր հասարակ ժողովրդեան խակ մտքին մէջ։

ԱՒԵՏԻՍ Թ. ԿԷՋԻՐԵԱՆ

Ս. ՅԱԿՈԲ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Բրդնիկցի բարեսէր ազգայնոց հանգանակութիւն ի նպաստ Անկելանոցին

(Տէ...է Նէ...եէ...էն ...է...վէ էէէ...)

10նական ղրուշ վճարած են՝

Աթճեան Սաեփան, Աթճեան Յակոբ, Արապեան Յովհաննէս, Արեւեան Արթին, Գրէտեան Եղիա, Գօրեան Խաչիկ, Գօրեան Յովհաննէս, Գօրեան Դանիէլ, Եազըճեան Մանուկ, Էմինեան Սարգիս, Թօփալեան Երանոս, Թօփալեան Թորոս, Թօփալեան Յակոբ, Իսգանեան Յովհաննէս, Իքիզաթեան Յովհաննէս, Ղարիպեան Փիլիպպոս, Ղարիպեան Սիմոն, Ղուզուճեան Պետրոս, Ղուզուճեան Սահակ, Ճէլէպեան Գրիգոր, Ճէպէճեան Յովսէփ, Մատոյեան Յովհաննէս, Մարկոսեան Ղազարոս, Մարկոսեան Կարապետ, Մէնչուրեան Պետրոս, Մինասեան Երանոս, Յակոբեան Ղազարոս, Շիրինեան Գրիգոր, Չրպըխչըարեան Սահակ, Պալեան Ալիքսան, Պալեան Յովակիմ, Պալապանեան Մկրտիչ, Պալապանեան Ղուկաս, Տէր Աստուածատուրեան Պօղոս, Պէր Պօղոսեան Ալիքսան, Տիրկէրեան Կոստան, Փապուճճեան Սարգիս։

5ական ղրուշ վճարած են՝

Ազարեան Աբրահամ, Անանեան Երանոս, Գօրեան Յովսէփ, Թաշմաճեան Մկրտիչ, Թուրունճեան Յովհաննէս, Թօփալեան Մարկոս, Թօփալեան Սիմոն, Թօփալեան Գրիգոր, Թօփալեան Պետրոս, Հաճեան Սիմոն, Ղազանճեան Մկրտիչ, Ղարիպեան Արթին, Ղուզուճեան Յովհաննէս, Ղօչիկեան Սարգիս, Մարկոսեան Յակոբ, Մարկոսեան Պետրոս, Մօսեան Պօղոս, Յակոբեան Սահակ, Զաթալեան Սարգիս, Զափուռեան Յովհաննէս, Պալեան Յովհաննէս, Պալեան Երանոս, Պալեան Ղազարոս, Պալեան Սահակ, Պալապանեան Երանոս, Պազտիկեան Պետրոս, Պազտիկեան Արթին, Պօղոս, Պօրճանեան Աբրահամ, Սէնըքճեան Դաւիթ, Տամիկեան Յովհան, Տամիկեան Յովսէփ, Տէրտմէնճեան Սարգիս, Տէրտմէնճեան Ալիքսան, Տէր Աստուածատուրեան Ալիքսան, Տէր Աստուածատուրեան Պետրոս, Տէր Թաւմասեան Անտոն, Տէր Պօղոսեան Սահակ, Փապուճճեան Մարկոս, Փապուճճեան Նիկողոս։

Համագումար դահեկան արժէք 1608։

---

(26)

ԷՄԻԼ ԿԱՊՕՐԻՕ

ՕՐՍԻՎԱԼԻ ՈՃԻՐԸ

Եւ երկուքը մեկնեն, վարագոյրները մէկդի ընելով, անկողնին վրայ ինկած կտաւը վերցուցին։

— Հէ՞, ըսաւ Պ. Լըգօգ, իրաւունք ունի՞մ եղեր։

— Իրաւ, ըսաւ Պ. Ցօմին, անկողինն աւրուած է։

— Աւրուած է, այո՛, պատասխանեց ապահովութեան գործակալը, բայց մէջը պառկած չեն։

— Սակայն, առարկեց Պ. Գուրթուա։

— Ըսածիս վստահ եմ, ընդմիջեց ոստիկանութեան պաշտօնեայն. ըստոյգ է թէ անկողինը բացեր են, թերեւս վրան ալ տապլտկեր, բարձերը, վերմակները, սաւանները ճմլթկեր են, բայց մէջը երկու մարդ պառկած անկողնի մը երեւոյթը չեն կրցեր տալ անոր, վարժ աչք մը խաբել կրնալու աստիճան։ Անկողին մը աւրելը՝ զայն շտկելու չափ, և թերեւս անկէ ալ աւելի դժուար է։ Շտկելու համար անպատճառ հարկ չէ որ վերմակները՝ սաւանները վերցուին, և անկողինը դարձուի. մինչդեռ աւրելու համար անհրաժեշտաբար հարկ է որ մարդ մէջը պառկած ըլլայ գոնէ կէս ժամու չափ։ Անկողին մը՝ այն սոսկալի վկայն է, որ երբեք չի խաբեր, և որուն սուտը չի բռնուիր բնաւ։ Այս անկողնին մէջ պառկած չեն...

— Գիտենք որ կոմսուհին հագուած էր, դիտեց հայր Բլանթա, բայց կոմսը կրնար անկէ առաջ պառկած ըլլալ։

Հարցաքննիչ դատաւորը, քաղաքապետն և բժիշկն իրենք ալ մօտեցան։

— Ո՛չ, պարոն պատասխանեց Պ. Լըգօգ, և կրնամ հաստատել ըսածս. ապացոյցն ալ խիստ պարզ է. ըսելիքս լսելէ յետոյ, տասը տարեկան տղայ մըն ալ չի խաբուիր այսպիսի չինծու անկարգութենէ մը։

Կամաց մը վերմակներն ու սաւանն անկողնին մէջ տեղը տանելով, յարեց.

— Այս գլխու բարձերուն երկուքն ալ չափազանց ճմլթկուած են, այնպէս չէ՞. բայց տեսէք, տակի բարձն անեղծ մնացած է, անոր վրայ բնաւ չեն տեսնուիր այն ծալքերն, որք գլխուն ծանրութենէն և թեւին չարժումներէն առաջ կուգան։ Ամէնն այս չէ. անկողնին մէջ տեղէն մինչեւ վարի ծայրն ուշադրութեամբ դիտեցէք. տեսէք, վերմակներուն ի՛նչպէս ծալուած են ուշադրութեամբ, ու սաւաններուն եզերքներն ալ ի՛նչպէս հաւասար կերպով մահիճին եզերքներուն բերուած են։ Ձեռքերնիդ ներս մտցուցէք ինծի պէս, — այս ըսելով թեւին մէկը ներս կը խոթէր — և արդէն պէս բան մը պիտի զգաք, զոր, եթէ մարդկային սրունքներ երկնցած ըլլային հոն, պիտի չզգայիք։ Արդ, Պ. Թրէմօրէլի հասակն ամբողջ անկողինը գրաւելու չափ երկայն է։

Այնչափ ակնյայտ և չօշափելի էին Պ. Լըգօգի ցուցած ապացոյցները, որ տարակուսելու տեղի չէր մնար։

— Ասիկայ տակաւին բան մը չէ, ըսաւ, տակի մահիճին անցնինք. մարդ երբ ո՛ և է պատճառով մը անկողին մ՚աւրշտկելու, կամ աւրուած անկողին մը շտկելու կը ձեռնարկէ, խիստ քիչ անգամ տակի մահիճը միտքէն կ՚անցընէ։ Հիմայ քննեցէք այս երկրորդ մահիճը։

Զայս ըսելով վրայի մահիճը վերցուց, և յիրաւի տակինին կտաւը բոլորովին ձգտուած էր, ու բնաւ աւրուած տեղ մը չունէր։

— Ա՞հ, երկրորդ մահիճը՞, մրմնջեց Պ. Լըգօգ։

Այս ըսած ատեն ապահովաբար զուարթ պատմութիւն մ՚ինկած էր միտքը, վասն զի ուրախ դէմք մ՚առաւ։

— Ինձ կը թուի թէ Պ. տը Թրէմօրէլի պառկած չըլլալն ապացուցուած է արդէն, ըսաւ հարցաքննիչ դատաւորը։

— Ասկէ զատ, յարեց տօքթօր Ժանտրօն, եթէ անկողնոյն մէջ բռպաննուած ըլլար, իր զգեստները հոս ո և է կարասիի մը վրայ պիտի գտնուէին։

— Ու սաւաններուն վրայ ալ, աւելցուց Պ. Լըգօգ անփութօրէն, գոնէ մէկ երկու կաթիլ արիւն պիտի գտնուէր։ Իրա՛ւ, այս չարագործները շատ տկար բաներ են եղեր։

Հայր Բլանթա՝ վայրկենէ մ՚ի վեր հարցաքննիչ դատաւորը կը դիտէր, սպասելով որ այն ալ իրեն նայի։ Երբ վերջապէս իրենց ակնարկներն իրարու հանդիպեցան,

— Ինչ որ ամենէն զարմանալի կը թուի ինձ, ըսաւ ծերունի հաշտարար դատաւորը՝ իւրաքանչիւր բառ չեշտելով և մասնաւոր նշանակութիւն մը տալով անոնց, կոմս Հէքթօր տը Թրէմօրէլի պէս երիտասարդ և հուժկու մարդու մը՝ արթուն եղած ատեն իր տունին մէջ սպաննուիլն է։

— Եւ զէնքերով լեփ լեցուն տան մը մէջ, յարեց տօքթօր Ժանտրօն. որովհետեւ կոմսին առանձնասենեակն ամէն տեսակ որսի հրացաններով, սուրերով ու դանակներով ծածկուած է. կատարեալ զինարան մըն է։

— Աւա՜ղ, հառաչեց ազնիւ Պ. Գուրթուա, աւելի ծանր դէպքեր լսուած են։ Մեծ կեդրոններու մէջ. բարեկեցութեան, մեծածախ կեանքի և պերճանքի՝ հասարակ դասակարգին առթած տենչանքին աճման չափով չարագործներուն յանդգնութիւնն ալ կ՚աճի։ Շաբաթ չանցնիր որ լրագիրները . . .

Բայց յանկարծ կանգ առաւ ամենամեծ դժգոհութեամբ. մտիկ չէին ըներ իրեն։ Հայր Բլանթա՝ որուն երբէք այս աստիճան շատախօս ըլլալը չէր տեսնուած, ինքն էր որ իր խօսքերով ուշադրութիւն կը գրաւէր։

(Շարունակելի)

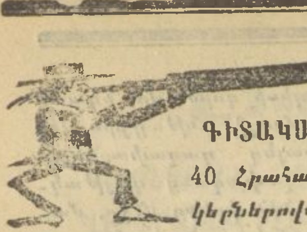

Բ. ՀԱՏՈՐ (Վէրգի)
ԳԻՏԱԿԱՆ ՋՐՍՍԱՆՔ
40 Հրահանգ եւ 42 Պատկերներով։ Գինն է 4 Ղրշ
Կը գտնուի Հայ գրատուններր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 յունիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101—31
Օսմ. էսհամը աչըլտը	24—25
» » գարանտը	24—25
» » Սէրի Ա	62—
» » » Բ	38—25
» » » Գ	26-62
Օթօման 1871	—
Օսմանլը Պանգասը	15—25
Ռուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր տուհ. մուխթանըտէ	102—50
» իմթիյազլը	104—
Տարիֆ Սանիյէի Մըսըր	103—25
Եունան 5 % 1879	34-25
Ռոշիլտ իսթիգրազը	—
Պուլկար իսթիգրազը	104—50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—36 20

Բարիզ 15 յունիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	100—78
» » 4½ %	107—
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	24—57
» » » գարանտը	24—53
Մէխտէլիֆ	
Սէրի Բ.	38-50
» Գ.	26-82
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	121-87
Օսմանլը Բէժիգ էսհամը	430—
« Պանգասը	685—
Գըէտ Լիօնէ	740—
Գըէտ Ֆօնսիէ	—
Գօնխիուար տ'Էսգօնթ	—
Սիւվէյիշ ագսիօնը	—
Իթալիա էսհամը	79-17
Մըսըր Ֆօնտ. մուխթանըտէ	517 50
Բախօնիթէ Թիւրք	47.5-62
Գամպիօ 3 այ վատէ	25--18

Վիէննա 15 յունիս

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	125—20
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	67-20
Օսմանլը Բէժի տիւթիւնը	212-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. տիւն ագչ. գար.	26—35
» » » էն եիւքսէք	26—36
» » » էն աչաղը	26—34
Պու ստապւէ աչըլտը գ. ք.	26—33
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	96—
» » » էն եիւքսէք	—
» » » էն աչաղը	—
» » » աչըլտը գ. ք.	—
Սէրի Ա.	62—
» Բ.	38—10
» Գ.	28—
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	121-62½
Ագչէ ֆարգը	6—
Ռէբօր Ղրշ.	—
Հէվալէսիզ » րէբօր	15—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8—38
Օթոմայի Պանգասը	8—18
Օսմանլը Սիկուրթա շիրքէթի	6—45
Րէժի ագսիօնը	18—32
Թրամվայ	5—95

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. սան		Ղրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		108—
Մէթալիք	»	97—
Պէշլիք	»	102—
Ալթըլըգ	»	103—
Ինկիլիզ լիրասը		110—09
Ֆրանսըզ ալթունը		87—19
Բօլ		90—
Գըրէմիզ ալթունը		51—15
Ֆարսըն գօրմէսի		8—52

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109 ¾
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—95

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Ֆէներ Պաղչէսի խութը

Եօզ մէվսիմի մինասէպէթիյլէ պէրայ թէնէզզիւհ ճումաա վէ բազար կիւնլէրի Ֆէնէր Պաղչէսինէ կիտէճէք էհալիյի Գալամըշ իսկէլէսինէ չըգարըպ վէ ավտէթտէ օրատան ալըպ պիր խուսուսի միւֆթէխիրէ իյֆա իթմէք իւզրէ ապրիլին 29ընճը ճումաա կիւնինտէն իթիպարէն իտարէի Մախսուսէ թարաֆընտան վաբօրլար թախսիս օլունմըշ տըր։

Վաբօրլարըն օղրայաճագլարը իսկէլէլէրլէ վագթը հարէքէթլէրի պէրվէճհը աթի տըր։

Քէօբրիւ—տէն

ՍԱ. Տգ.
2 45 Գատըքէօյ, Մօտա, Գալամըշ։
4 45 » » »
6 45 Մօտա, Գալամըշ։
9 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը։

Գալամըշ—տան

3 30 Տօղրու Քէօբրիւ։
5 30 » »
8 30 Մօտա, Գատըքէօյ, Քէօբրիւ։
11 15 Մօտա, Քէօբրիւ։

* *

ԵԱԼԸՎԱ ԽԱԹԹԸ

Եալըվա գապլըճալարընըն մէվսիմի օլմագ մինասէպէթիյլէ, իշպու 1894 ապրիլին 30ընճը ճումաա էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն Եալըվայա ազիմէթ վէ ավտէթ իթմէք իւզրէ Իտարէի Մախսուսէ թարաֆընտան ֆէվգէլատէ վաբօրլար թախսիս օլունարագ, աթիտէ մուհարրէր սէֆէրլէր իճրա օլունաճագ տըր։

Ազիմէթ

Ճումաա էրթէսի վէ բէնճշէնպէհ կիւնլէրի սաաթ 2տէ Սիրքէճիտէն Եալըվայա, իգտիզա թարիգի վարօրը իլէ։

Բազար, սալը վէ ճումաա կիւնլէրի սաաթ 1տէ Քէօբրիւտէն Եալըվայա, Գատըքէօյ, Հէյպէլի, Պ. Ատայա օղրայարագ։

Ավտէթ

Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպէհ կիւնլէրի սաաթ 9տէ Եալըվատան Քէօբրիւյէ, իգտիզա թարիգի իլէ։

Սալը վէ ճումաա կ՛ւնլէրի սաաթ 6տա վէ բազար կիւնիւ սաաթ 8տէ Եալըվատան Քէօբրիւյէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի վէ Գատըքէօյինէ օղրայարագ։

Պ իրինճի մէվգէ 20 ղրշ.
Իքինճի մէվգէ 12 »

Չօճուգլարտան եարըմ պիլէթ ալընաճագտըր։

* *

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Բազար կիւնլէրի սաաթ 1տէ Քէօբրիւտէն հարաքէթլէ, Գատըքէօյ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա իսքէլէլէրինէ օղրայարագ Եալըվայա, վէ Եալըվատան սաաթ 9տէ հարաքէթլէ գիտէր օլունան իսքէլէլէրէ օղրայարագ Քէօբրիւյէ գատար իճրայի սէֆէր իտէն վաբօրըն էսքի սէֆէրինէ, Անատօլու վէ Ատալար խաթթընա իւլէյէն Շահին Նամ վաբօր թախսիս օլունարագ, մայիսըն 22ինճի բազար կիւնինտէն իթիպարէն բազար կիւնլէրի Քէօբրիւտէն սաաթ 2տէ հարաքէթլէ Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա իսքէլէլէրինէ օղրայարագ Եալըվայա, վէ Եալըվատան սաաթ 8ի 45 կէչէրէք հարաքէթլէ Հէյպէլիյէ, վէ Հէյպէլիտէն սաաթ 10ը 45 կէչէրէք հարաքէթլէ Պէօյիւք Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա իսքէլէլէրինէ օղրայարագ Քէօբրիւյէ կէլէճէք տիր։

16 մայիս 310

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

(27) Նիզամիյէ 6ըճը ֆըրգանըն մըրքէզ վէ մէվագիրինտէ պուլունան ասաքիրը Շահանէսինին 310 սէնէսի աղօսթօս իպթիտասընտան 311 սէնէսի թէմմուզը նիհայէթինէ գատար պիր սէնէլիք քեամիլէ զարֆընտա իտարէսի իչիւն մահալլինճէ մէվգրի մինագասայա գօնուլան էրզագ վէ մահրուգաթըն պուրաճա իթմասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(28) Զաթալճա իսթիհքեամաթընա մէմուր Թօբճու 1ինճի վէ 2ինճի ալայլարըյլա իսթիհքեամ պէօլիւկի էֆրատը Շահանէսինին 310 սէնէսի զարֆընտա իտարէլէրինէ միւգթազի օլուպ մահալլինճէ մէվգրի մինագասայա վազ օլունան հաֆթաայըն պէշ կէր գրէյի ախիգի 4 պուճուգ բարայա, վէ քէօմիւրին պէշեր 100 գըյէի ախիգի 37 ղրշ.ա մահալլի թալիպի էօհտէսինէ օլուաւզընտան, թէնզիլէ ֆիյաթլա իհալէսինա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(29) Ինչաաթը ասքէրիյէ իչիւն մէվգրի մինագասայա գօնուլմըշ էվվէլճէ իլան օլունան բօմբէլլամա 4 քէօշէ վէ սաիր աէմիր էնվարընըն գարարը գաթիի հազիրանըն 6ըճը բազար էրթէսի կիւնինէ թալիգ օլունարագ ֆէրտասը սալը կիւնիւ տէ 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն Ինչաաթը Ասքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

Էվգաֆը մազպութէտէն հազրէթը Իպրահիմ Խալիլ իւ Ռահման ալէյհիսսալամ վէսսէլամ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին էվգաֆը շէրիֆէլէրինտէն Նապլուսա գազասընտա քէաին 51,500 ղրշ. պէտէլը սալըրզը Գապանիյէ, վէ 18,600 ղրշ. պէտէլը սալըրզը Իւմմը Խալիտ, վէ 10,250 ղրշ. պէտէլը սալըրզը Քէֆրը Գասըմ մէզրաալարը 310 սէնէսինէ մախսուսէն միւզայէտէյէ գօնուլարագ Պէյրութ էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն վարիտ օլան 25 նիսան 310 թարիխլի վէ 11 նումէրօլը չուգգատա պէյան ու իշար օլունմըշ օլտուղընտան, մէզքիւր մէզրաալարա զիյատէյէ գալմըշ թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն սէնէի հալիյէ Ռումի յունիսըն 15ինճի կիւնիւնէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթասհըպէն Տէրսաատէթտէ Էվգաֆ Հիւմայուն մուհասէպէճիլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

30 մայիս 310 5—5

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1894 Ապրիլին 25/ինճի կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

ՍԱ. Տգ.
11 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
12 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
12 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, (Պ. Ատատան սաաթ 1.15տէ)։
3 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
8 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ. Ատատան սաաթ 8.45տէ)։
10 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գատըքէօյ։

Քէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (1)
2 15 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (1)
8 45 Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (1)
10 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
11 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

11 Պ. Ատա, Հէյպէլի։
11 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։ (Պ. Ատատան սաաթ 12.15տէ)։
1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
8 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
9 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ, (Պ. Ատատան 10.30տա)։
10 45 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօբրիւտէն Ատալարա

1 30 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (2)
2 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (2)
2 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
10 15 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բուլար իէնիլիքլէրինտէն մաատա Անատօլու վէ Ատալար ճանիպլարընտան Քէօբրիւյէ

12 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
3 30 Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
11 » » »

Քէօբրիւտէն Անատօլու ճանիպինէ

2 15 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը։ (1)
9 45 » » » (1)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
10 45 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

Քէօբրիւտէն Ատալարա

2 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլու շըմէնտըֆէրլէրինէ միւթէնազըր

Քէօբրիւտէն

ՍԱ. Տգ.		Գթր. Նօ.
11	Էսկիշէհիրէ կիտէն	24
12 15	Պիլա թէսատիւֆի(3)	
1 10	Բէնտիքէ կիտէն	4
2 50	Պիլա թէսատիւֆի(4)	502
3 30	Բէնտիքէ կիտէն	6
6 03	Բէնտիքէ կիտէն(4)	8—504
7 30	Իզմիտէ կիտէն	26
8 45	Բէնտիքէ կիտէն(4)	10—506
10 30	Բէնտիքէ կիտէն (4)	14—508
11 30	Բէնտիքէ կիտէն	16
	Հայտար-Բաշատան	
11 47	Բէնտիքտէն կէլէն	1
1 20	Բէնտիքտէն կէլէն	3
1 40	Պիլա թէսատիւֆի	
3 30	Իզմիտտէն կէլէն	21
5	Բէնտիքտէն կէլէն(4)	5—501
7 35	Բէնտիքտէն կէլէն	7
8 05	Պիլա թէսատիւֆի(4)	503
9 25	Բէնտիքտէն կէլէն	9
11 05	Էսկիշէհիրտէն կէլէն(4)	23—505
12 05	Բէնտիքտէն կէլէն (4)	13—507

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
ՍԱ. Տգ.	ՍԱ. Տգ.	ՍԱ. Տգ.	ՍԱ. Տգ.
11 15	11 15	11 15	11 15
12	12	12	12
12 45	12 45	1	1
1 30	1 30		
2 15	2 15	2	2
3	3		
3 45	3 45		
4 30	4 30	3	3
5 15	5 15	4	4
6	6	5	5
6 45	7 15	6	6
8	8 30	7	7
9 15	9 15	8	8 30
10	10	9	9
10 25	10 35	10	10
10 50	11		
11 20	11 25	11	11
11 45	12	12	12
12			

(1) Իշպու սէֆէրլէրէ եիւք գապուլ օլունաճագ տըր։
(2) Իշպու սէֆէրլէրէ եիւք գաթիէն գապուլ օլունմայաճագ տըր։
(3) Իշպու իշլէթիլի սէֆէր՝ Հէյնը իգթիզատէ Իզմիտէ կէօնտէրիլիրէք 2 նումէրօլը գաթարա թէսատիւֆ իտէճէք տիր։
(4) Ճումաա վէ բազար կիւնլէրի Ֆէնէր Պաղչէսի գաթարլարընա թէսատիւֆ իտէճէք տիր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1894 Ապրիլին 26ընտան իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕ.	24	4	6	8	26	10	14	16
ՍԹԱՍԻՕՆ	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու
	Սաաթ.				Ագշ.			
ՔԷՕԲՐԻՒՏԷՆ	11	1 10	3 30	6 03	7 30	8 45	10 30	11 30
Հայտար բաշա միւվ.	11 25	1 25	3 55	6 28	7 55	9 10	10 55	11 55
հար.	11 45	1 44	4 06	6 36	8 10	9 20	11 05	12 05
Գըզըլ Թօբրագ	— —	1 52	4 14	6 44	8 19	9 28	11 13	12 13
Ֆէն. քէօշէսի	11 55	1 56	4 18	6 48	8 24	9 32	11 17	12 17
Կէօզ Թէփէ	— —	2 01	4 23	6 53	8 30	9 37	11 22	12 22
Էրէն քէօյ	12 05	2 07	4 30	7	8 36	9 42	11 28	12 28
Պօսթանճը	12 14	2 16	4 38	7 08	8 47	9 50	11 37	12 36
Մալթէփէ	12 28	2 29	4 50	7 20	9	10 02	11 48	12 47
Գարթալ	12 44	2 43	5 04	7 34	9 16	10 15	12 01	1
Բէնտիք միւվ.	12 55	2 52	5 13	7 43	9 26	10 24	12 10	1 09
հար.	1 03				9 38			
Թուզլա	1 26				10 03			
Կէպզէ	1 49				10 30			
Տիլ իսկէլէսի	— —				10 56			
Թավշանճըլ	2 21				11 10			
Հէրէքէ	2 38				11 31			
Եարըմճա	2 59				11 54			
Թիւթ. Չիֆթլիք	3 13				12 10			
Տէրինճէ	3 25				12 22			
ԻԶՄԻՏԷ միւվ.	3 39				12 37			
հար.	3 54				Ագշ.			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	4 33							
Սապանճա	5 05							
Ատա Բազար	5 32							
Կէյվէ	6 20							
Ագ Հիսար	6 47							
Մէքէճէ	7 26							
Լէֆքէ	8 01							
Վէզիր-խան	8 40							
Պիլէճիք միւվ.	9 24							
հար.	9 34							
Գարաքէօյ	10 44							
Պօզիւք	11 21							
Ին Էօնիւ	12 09							
Չուգուր Հիսար	12 39							
Էսկիշէհիր միւվ.	1 17							
	Ագշ.							
	Գթր. Ն. 122							
	Սաաթ.							
Էսկիշէհիր հար.	12							
Ագ Բունար	12 49							
Ալը քէօյ	1 32							
Պէյլիք Ահըր	2 20							
Սարըքէօյ	3 32							
Պէշէր	4 29							
Սարըլէր	5 14							
Պէյլիք Քէօբրիւ	5 57							
Բօլաթլը	6 52							
Մալը քէօյ	8 12							
Եէնիճէ քէօյ	9 15							
Էնկիւրի միւվ.	10 08							
	Ագշ.							

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕ.	1	3	21	5	7	9	11	13
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճու	Եօլճու	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու	Եօլճու	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու
							Սաաթ.	
Էնկիւրէ հար.							1 35	
Եէնիճէ քէօյ							2 30	
Մալը քէօյ							3 39	
Բօլաթլը							5 16	
Պէյլիք Քէօբրիւ							6 06	
Սարըլէր							6 39	
Պէշէր							7 26	
Սարըքէօյ							8 30	
Պէյլիք Ահըր							9 36	
Ալը քէօյ							10 30	
Ագ Բունար							11 07	
Էսկիշէհիր միւվ.							11 54	
							Ագշ.	
							Գթր. Ն. 23	
							Սաաթ.	
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ հար.							9 40	
Չուգուր Հիսար							10 19	
Ին Էօնիւ							10 53	
Պօզիւք							11 30	
Գարաքէօյ							12 05	
Պիլէճիք միւվ.							12 55	
հար.							1 05	
Վէզիր-խան							1 44	
Լէֆքէ							2 22	
Մէքէճէ							2 56	
Ագ-Հիսար							3 24	
Կէյվէ							3 51	
Ատա Բազար							4 48	
Սապանճա							5 06	
Պէօյիւք Տէրպէնտ							5 36	
Իզմիտ միւվ.			Սաաթ.				6 14	
հար.			10 45				6 29	
Տէրինճէ			11 03				6 47	
Թիւթ. Չիֆթլիք			11 14				6 58	
Եարըմճա			11 32				7 13	
Հէրէքէ			12 05				7 40	
Թավշանճըլ			12 19				7 53	
Տիլ իսկէլէսի			12 30				— —	
Կէպզէ			1 02				8 34	
Թուզլա			1 27				8 57	
Բէնտիք միւվ.			1 50				9 19	
հար.	10 30	12	1 58	3 45	6 15	8 10	9 27	10 40
Գարթալ	10 41	12 11	2 12	3 56	6 26	8 21	9 43	10 52
Մալթէփէ	10 55	12 27	2 31	4 10	6 41	8 35	10 03	11 07
Պօսթանճը	11 07	12 39	2 45	4 21	6 52	8 46	10 18	11 20
Էրէն քէօյ	11 17	12 52	2 56	4 32	7 04	8 56	10 30	11 30
Կէօզ Թէփէ	11 21	12 56	3	4 36	7 08	9	— —	11 34
Ֆէներ քէօշէսի	11 26	1 02	3 05	4 41	7 13	9 05	10 41	11 39
Գըզըլ Թօբրագ	11 30	1 06	3 09	4 45	7 17	9 09	— —	11 43
Հայտար Բաշա միւվ.	11 37	1 13	3 17	4 52	7 24	9 16	10 50	11 50
հար.	11 47	1 20	3 30	5	7 35	9 25	11 05	12 05
Քէօբրիւյէ վարօր միւվ.	12 12	1 45	3 55	5 25	8	9 50	11 30	12 30
							Ագշ.	

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ

ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱԱ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

ՀԱՐԷՔԷԹ		Թրէն 502	504	506	508	ԱՎՏԷԹ		Թրէն 501	508	505	507
Քէօբրիւտէն	ազի.	2 50	6 03	8 45	10 30	Ֆէնէր-Պաղչէ	ազի.	4 26	7 40	10 22	11 42
Հայտար-Բաշա	միւվ.	3 15	6 28	9 10	10 55	Ֆէնէր Քէօշէսի	ազի.	4 33	7 47	10 29	11 49
	ազի.	3 22	6 46	9 30	11 15	Գըզըլ Թօբրագ	ազի.	4 37	7 51	10 33	11 53
Գըզըլ Թօբրագ	ազի.	3 30	6 54	9 38	11 23	Հայտար-Բաշա	միւվ.	4 44	7 58	10 40	12
Ֆէնէր քէօշէսի	ազի.	3 34	6 58	9 42	11 27		ազի.	5	8 05	11 05	12 05
Ֆէնէր-Պաղչէ	միւվ.	3 40	7 04	9 48	11 33	Քէօբրիւյէ	միւվ.	5 25	8 30	11 30	12 30

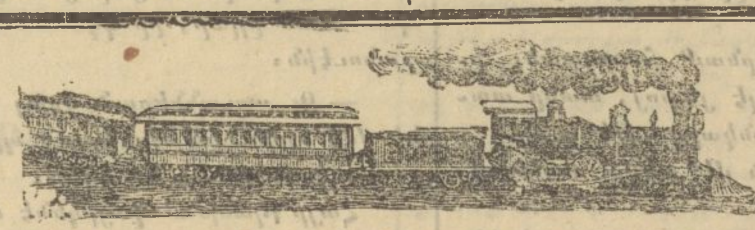

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1894 սաֆր. Մայիս 1տէն իթիպարէն գարանթինա միւսթէլզիմինին խիթամընա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54		
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սապահտան էօյլէյէ գատար											ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ					Էօյլէտէն ագշամա գատար										
Սթամպօլ	6 05	6 37	7 15	7 50	8 20	8 56	9 30	10	10 30	10 56	12	1	1 32	2	2 30	3	3 30	4 30	5	5 30	6	6 28	6 57	7 35	7 45		
Գում-Գաբու	6 15	6 48	7 31	8 01	8 29	9 18	9 41	10 10	10 39	11 05	12 09	1 09	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	5 11	5 40	6 11	6 38	7 07	7 46	7 51		
Եէնի-Գաբու	6 19	6 52		8 05	8 33		9 45	10 14	10 43	11 09	12 13		1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 43	5 15	5 44	6 15	6 42	7 11		7 58		
Սամաթիա	6 25	6 58		8 11	8 39		9 51	10 20	10 48	11 15	12 19		1 54	2 21	2 52	3 19	3 50	4 49	5 22	5 50	6 22	6 47	7 17		8 04		
Եէտի-Գուլէ	6 31	7 07	7 49	8 17	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18	1 58	2 27	2 56	3 23	3 55	4 53	5 28	5 58	6 29	6 53	7 22	7 57	8 07		
Մագրիգէօյ	6 52	7 22	8 06	8 31	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30		2 39	3 07	3 35	4 07	5 05	5 44	6 09	6 45	7 04	7 33	8 10			
Այ-Սթէֆանօս	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41		2 49		3 45	4 17	5 15	5 56		6 56		7 43	8 20			
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			8 30				10 30			11 53		1 51							6 06		7 06						

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	61	55		
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սապահտան էօյլէյէ գատար										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ						Էօյլէտէն ագշամա գատար										
Քիւչիւք-Չէքմէճէ		6 30								10 39		12 18			2 17							6 18		7 06			
Այ-Սթէֆանօս	6	6 41	7 11	7 50	8 23	9 04		9 58		10 50		12 29			2 28	3		3 56	4 54	5 30		6 30		7 21	7 56		
Մագրիգէօյ	6 12	6 53	7 24	8 03	8 35	9 16	9 40	10 11		11 03	11 40	12 41	1 45		2 40	3 12	3 44	4 09	5 08	5 42	6 15	6 43	7 11	7 43	8 08		
Եէտի-Գուլէ	6 29	7 08	7 41	8 15	8 49	9 28	9 54	10 24	10 51	11 17	11 51	12 53	1 58	2 29	2 55	3 24	4	4 26	5 26	5 54	6 30	6 54	7 35	8 07	8 28		
Սամաթիա	6 34	7 13	7 46	8 20	8 54	9 32	9 58	10 28	10 56	11 21	11 58	12 57	2 02	2 33	3	3 28	4 04	4 30	5 31	5 58		6 59	7 38				
Եէնի-Գաբու	6 39	7 19	7 52	8 26	9	9 38	10 04	10 34	11 02	11 27	12 04	1 03	2 08	2 39	3 06	3 34	4 10	4 36	5 37	6 04		7 04	7 43				
Գում-Գաբու	6 45	7 24	7 58	8 32	9 04	9 44	10 08	10 38	11 08	11 32	12 08	1 08	2 12	2 43	3 10	3 38	4 17	4 41	5 42	6 08	6 40	7 08	7 53	8 21	8 40		
Սթամպօլ	6 53	7 32	8 06	8 40	9 12	9 52	10 16	10 46	11 16	11 40	12 16	1 16	2 20	2 51	3 18	3 46	4 25	4 49	5 50	6 16	6 48	7 16	8 01	8 30	8 48		

Միւլահազէ.—Ճէսամէթլի ագ օլան իւսքլէր պիլա ֆարգ հէր թրէնտէ գապուլ օլունըը։ Լաքին ճէսամէթլի օլան իւսքլէր՝ եալընըզ 61 վէ 62 նումէրօլը թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըր։

Եէնի իլավէ տէկին եալընըզ 8, 9, 10, 13, 42, 45, 46 վէ 49 նումէրօլը գաթարլար Զէյթին-Պուրնունտա պիր տագիգա թէվագգուֆ իտէճէքլէր տիր։